

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MSZCZONÓW

OBEJMUJĄCEGO DZIAŁKI O NR EW. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11)

Autor prognozy: mgr Bogumiła Dąbrowska
uprawniona do sporządzania prognoz oddziaływania
na środowisko na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 2
ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu
informacji o środowisku i jego ochronie (...).

Luty 2020 r.

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
1. Informacje ogólne.....	3
2. Podstawa prawna opracowania	4
3. Przedmiot i cel i zakres opracowania.....	5
4. Materiały wejściowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy	5
5. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy	6
II. OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKT PLANU	7
III. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU	10
1. Rzeźba terenu.....	10
2. Budowa geologiczna i warunki gruntowe.....	11
3. Warunki klimatyczne.....	12
4. Wody powierzchniowe.....	13
5. Wody podziemne.....	15
6. Warunki glebowe	17
7. Zasoby naturalne, walory krajobrazowe i ich ochrona prawna.....	18
8. Uwarunkowania kulturowe	20
9. Problemy ochrony środowiska na omawianym obszarze	20
10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	23
VI. ANALIZA USTALEŃ PLANU	24
1. Cel planu.....	24
2. Konstrukcja planu.....	24
V. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU I ZAKRESU PROBLEMOWEGO PLANU	25
VI. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2 000 Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI I MIĘDZY OD DZIAŁYWANAMI NA TE ELEMENTY	31
1. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.....	34
VI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	49
VII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU	52
VIII. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ SZKODLIWEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	52
IX. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	53
X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	53
XI. STRESZCZENIE SPORĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	54

I. WPROWADZENIE

1. Informacje ogólne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego dla miasta Mszczonów, obejmujący działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych.

Obszar opracowania znajduje się na północ od skrzyżowania drogi krajowej nr 50 (obwodnicy Mszczonowa) z drogą krajową nr 8 i obejmuje działki o nr ew.: 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/6 i 87/7, 87/8 i 87/9, 88/1, 88/2, 89/3 i 89/4, 89/5 i 89/6, 90/7, 90/8 i 90/9, 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11 w ich granicach ewidencyjnych.

Powierzchnia obszaru objętego projektem planu wynosi 45 ha.

Obszar opracowania znajduje się w wyznaczonych w Studium obszarach: wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej oraz obszarze terenów górniczych, terenów rolnych z możliwością eksploatacji kopalin.

Granice obszaru opracowania oznaczono symbolem graficznym na rysunku planu sporządzonym w skali 1:1000, stanowiącym załącznik graficzny nr 1 do uchwały w sprawie przedmiotowego planu.

Rys. 1. Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonowa, wskazany na mapie satelitarnej Geoportal. Granica obszaru zaznaczono kolorem czerwonym. Granice działek zaznaczono kolorem niebieskim.

Celem projektu planu jest:

- wyznaczenie terenów pod prowadzenie gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne,
- wyznaczenie terenów pod lokalizację budowli i urządzeń produkujących energię i ciepło z odnawialnych źródeł z wyłączeniem elektrowni wiatrowych,
- umożliwienie realizacji obiektów produkcyjnych (które między innymi w procesie produkcji mogą wykorzystywać surowce wtórne i odpady), składów, magazynów oraz obiektów usługowych w tym realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
- wyznaczenie terenu górnictwu pod eksploatację surowców naturalnych - wydobywanie powierzchniowe,
- wyznaczenie terenu zieleni.
- wyznaczenie układu komunikacyjnego do obsługi ww. terenów,
- umożliwienie realizacji infrastruktury technicznej i ciągów technologicznych.

2. Podstawa prawna opracowania

Podstawę prawną projektu niniejszego planu stanowi uchwała Rady Miejskiej w Mszczonowie Nr X/53/15 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonowa obejmującego działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych.

Niniejszą prognozę opracowano w oparciu o wymogi:

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.),

dotąd dodatkowo wspierając się wymogami obowiązujących ustaw z zakresu m.in. prawa budowlanego i inżynierii, samorządu gminnego, ochrony środowiska i ochrony przyrody, powierzchni ziemi i geologii, odpadów, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza atmosferycznego i obowiązujących norm hałasu.

Do planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko, uwzględniając ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów (Uchwała nr XXXVI/280/13 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013r. z późn. zm.).

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 54. ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko poddaje się opiniowaniu przez właściwe organy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Narzędziem wspomagającym prognozę jest „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe”, które stanowi podstawowe źródło informacji faktograficznej o środowisku, a w szczególności o tych jego cechach, które mają zasadniczy wpływ na rozwiązania planistyczne.

3. Przedmiot i cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego dla miasta Mszczonów, obejmującego działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, głównym celem niniejszego opracowania – prognozy jest zaprezentowanie społeczeństwu i organom opiniującym projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z jego realizacji.

Celem prognozy jest określenie stanu funkcjonowania środowiska oraz wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunków życia człowieka, jakie mogą nastąpić w wyniku ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analiza przekształceń środowiska prowadzona równoległe z pracami planistycznymi, daje możliwość wpływu na ostateczny zakres ustaleń planu. Wszystkie zawarte w niej wnioski i zalecenia opierają się na zasadach logicznego wnioskowania i prawdopodobieństwa.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu jego aktualnego stanu i odporności na zmiany antropogeniczne oraz wpływu na środowisko sposobu użytkowania terenu, ponadto określa wpływ i zakres potencjalnych zmian i przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko spowodowany realizacją ustaleń zawartych w planie.

Zakres opracowania zdeterminowany został głównie ustaleniami wprowadzonymi projektem planu. W projekcie ustalono przeznaczenie terenów oraz podstawowe zasady i standardy kształtowania komunikacji i zagospodarowania terenu.

4. Materiały wejściowe wykorzystane przy sporządzeniu prognozy

Niniejsza prognoza sporządzona została w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

- projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Mszczonowa obejmującego działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11),
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów (Uchwała Nr XXXVI/280/13 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013 r.) z późn. zm.),
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla miasta Mszczonowa,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszczonów na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026,
- powszechnie dostępnymi publikacjami o stanie środowiska terenu miasta i regionu (raporty odpowiednich służb państwowych),
- akty i przepisy prawa dot. ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu, opracowania planistyczne, wykazy, bazy danych, wytyczne, mapy i geoportale.

5. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest kameralnym opracowaniem autorskim, sporządzonym w oparciu o dostępne materiały tj. publikacje, dokumenty, raporty i inne.

Przyjęta w niniejszym dokumencie metoda analityczno-syntetyczna opracowania, podyktowana była następującymi przesłankami:

- we wstępnym etapie prac nad planem, skorzystano z opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla gminy Mszczonów,
- ramowy zakres prognozy określony został ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami tzn. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żyrardowie,
- zakres opracowania określony został charakterem ustaleń planu oraz skalą rysunku planu.

Za wiodące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano, że powinna ona:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych w tym obszarów NATURA 2000 oraz projektowane obszarowe formy ochrony,
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz,

Prognoza przedstawia rozwiązania:

- mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza zawiera informacje:

- o metodach zastosowanych przy jej sporządzaniu,
- o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

II. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKT PLANU

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej, Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej.

Na poziomie krajowym, strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: „Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – projekt na dzień 11.07.2018 r.”. Dokument sporządzony został na zlecenie Ministerstwa Środowiska.

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP) integruje zakres tematyczny dokumentów:

- Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” (BEiŚ) w części środowiskowej,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA2020),
- Polityki klimatycznej Polski.
- Strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020 (uchylona uchwałą Rady Ministrów w dniu 1 września 2015 r.), których okres obowiązywania został zaplanowany do końca 2020 r. Zakres tematyczny PEP został uzupełniony o środowiskowe cele i priorytety Rządu RP oraz rozwija część środowiskową Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Schemat: Zakres tematyczny PEP

W rezultacie PEP obejmuje następującą tematykę:

- bezpieczeństwo biologiczne, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane,
- klimat akustyczny,
- najlepsze dostępne techniki BAT,
- odpady,
- pola elektromagnetyczne,
- powierzchnia ziemi,
- powietrze,
- promieniowanie jonizujące,
- służby ochrony środowiska i podmioty biorące udział w zarządzaniu środowiskiem,
- system finansowania ochrony środowiska,
- system ocen oddziaływania na środowisko,
- technologie środowiskowe,
- wzorce zrównoważonej konsumpcji i edukacja ekologiczna, w tym dostęp do informacji,
- zasoby geologiczne,
- zasoby przyrodnicze, w tym krajobraz, leśnictwo i różnorodność biologiczna,
- zasoby wodne, w tym jakość wód,
- zmiany klimatu (mitygacja i adaptacja).

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym. Postulaty zawarte w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego” odnoszące się do potrzeb w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego koncentrują się na potrzebie poprawy stanu środowiska, poprzez podjęcie działań mających na celu:

- ochronę i wzrost różnorodności biologicznej,
- zwiększenie i wzbogacenie zasobów leśnych,
- ochronę powierzchni ziemi i gleb,
- zwiększenie zasobów wodnych i poprawę ich jakości,
- racjonalizację gospodarki odpadami,

- poprawę klimatu akustycznego,
- poprawę jakości powietrza,
- ograniczenie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Mszczonów, które określają politykę przestrzenną, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego gminy równocześnie uwzględniają ustalenia określone w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego”.

W zakresie powiązań środowiskowych i kulturowych celem głównym, zapisanym w Planie Województwa, jest kształtowanie tożsamości regionalnej w oparciu o walory przyrodnicze, kulturowe i turystyczne regionu.

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru Mszczonowa zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego gminy. Są to: „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mszczonów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 przyjęty przez Radę Miejską w Mszczonowie z dnia 30 stycznia 2014 r. oraz Strategia Rozwoju Mszczonowa do 2020 r. – aktualizacja, stan na wrzesień 2007 r. Strategia rozwoju jest dokumentem kompleksowym obejmującym całość problematyki rozwoju miasta i gminy tj. strefę gospodarczą, społeczną oraz zagadnienia związane ze środowiskiem naturalnym.

Ważnym dokumentem planistycznym, mającym wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu samorządowym jest między innymi Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mszczonów uchwalonego uchwałą Nr XXXVI/280/13 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013 roku. Studium jest jednym z instrumentów planowania przestrzennego wyznaczający kierunki zagospodarowania przestrzennego w gminie i ramy do późniejszego przeznaczenia terenów do pełnienia określonych funkcji. Założenia zawarte w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów” tworzone były w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach:

- w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych,
- w zakresie jakości środowiska.

Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń Studium wymienić należy: racjonalizację użytkowania wody, ochronę gleb, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne, różnorodność biologiczną i krajobrazową.

Polityka przestrzenna gminy zawarta w Studium jest wynikiem zdiagnozowanych uwarunkowań i obejmuje działania zmierzające do przekształcenia struktury funkcjonalno – przestrzennej zgodnie ze „Strategią rozwoju Gminy Mszczonów” i Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego. Aby właściwie realizować politykę przestrzenną gminy w zgodzie z ładem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem Studium postuluje wyznaczenie stref. W poszczególnych strefach wyznaczono obszary o zróżnicowanych sposobach zagospodarowania oraz preferowanych wiodących funkcjach i przyporządkowanym im określonych kierunkach zagospodarowania. Podstawą wyznaczenia granic jednostek strukturalnych jest analiza istniejących, wyodrębniających określone tereny uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych i funkcjonalnych.

Obszar opracowania obejmuje fragment strefy „G” aktywności gospodarczej, podstrefę G6 oraz w strefę „PE”. Strefa „G” to obszar wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej nie wyłączając usług (przedsięwzięć) znacząco oddziaływujących na środowisko. Obszary aktywności gospodarczej, w których planuje się usługi produkcyjne, przemysł, usługi magazynowe i składowe, transportowe oraz usługi związane z gospodarką odpadami w tym utylizacją i składowanie odpadów.

W Studium w strefie G6 zalecono:

„w tworzonych planach miejscowych należy określić zasady ochrony środowiska, szczególną uwagę zwracając na rozwiązania wpływające na ograniczanie uciążliwości obszaru dla terenów sąsiednich. W planach miejscowych należy wyznaczyć w zewnętrznej części strefy

w sąsiedztwie innych obszarów o funkcjach wymagających zabezpieczenia przed niekorzystnym oddziaływaniem strefy - tereny zielone, których zagospodarowanie powinno obejmować zielone ekrany. Zaleca się zieleni izolacyjną tłumiącą hałas oraz poprawiającą warunki krajobrazowe i mikroklimatyczne terenów sąsiednich. Teren w północnej części strefy, zwłaszcza przy granicy z gminą Radziejowice powinien być zagospodarowany w sposób eliminujący uciążliwości na tereny rolne gminy sąsiedniej. Zalecane jest stosowanie w tym celu pasów zieleni izolacyjnej. Realizacja niezbędnych elementów infrastruktury technicznej lub urządzeń ochrony środowiska powinna następować równocześnie bądź wyprzedzająco w stosunku do realizacji inwestycji”.

W strefie G6 ustalono:

- lokalizowanie budynków niskich (12.0m) i średniowysokich (25.0m).
- dopuszczono lokalizację budynków wysokich jako dominant,
- minimalną powierzchnię biologicznie czynną – 15%,
- maksymalną powierzchnię zabudowy - 60 %.

Na terenie strefy G6 istnieje możliwość lokalizacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w szczególności farm wiatrowych. Na etapie planów miejscowych należy wyznaczyć systemy komunikacji nie wpływające negatywnie na sąsiednie tereny o innym przeznaczeniu. Obsługę komunikacyjną strefy z dróg krajowych poprzez drogi serwisowe z wykluczeniem obsługi komunikacyjnej przez teren gminy sąsiedniej Radziejowice. Postuluje się wprowadzenie dróg serwisowych wzdłuż dróg krajowych i obsługę komunikacyjną terenów od strony dróg krajowych bez możliwości wprowadzenia ruchu komunikacyjnego w sąsiednie tereny. Wszelki rozwój w strefie powinien odbywać się zgodnie z ideą ładu przestrzennego, ochroną środowiska przyrodniczego oraz dbałością o odpowiedni standard i poziom życia mieszkańców. Ewentualne uciążliwości powodowane przez składy, magazyny oraz obiekty usługowe i handlowe powinny zamykać się w granicach obszaru. Preferuje się wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień na terenach przemysłowych, składów, magazynów czy innych terenów w celu poprawy estetyki miejsc oraz ochrony środowiska i krajobrazu przyrodniczego, głównie przewidując pasy gruntu pod zielone ekrany w zewnętrznej części działki. Zaleca się zieleni tłumiącą hałas oraz poprawiającą warunki mikroklimatyczne. Dbłość o harmonię krajobrazu powinna być realizowana przez intensyfikowanie zabudowy w obszarach już zurbanizowanych, poprzez określenie parametrów urbanistycznych dla inwestowanych terenów zgodnych z otaczającą je istniejącą zabudową i krajobrazem kulturowym, uszczegóławianych na etapie planów miejscowych.

W strefie G dopuszcza się lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Lokalizacja w/w zakładów może nastąpić poza granicami administracyjnymi miasta i zwartej zabudowy wsi, a ponadto w bezpiecznej odległości od siebie, od osiedli mieszkaniowych, od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów tj. park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, obszar Natura 2000, zespół przyrodniczo – krajobrazowy, użytek ekologiczny, stanowisko dokumentacyjne, pomniki przyrody i ich otuliny, od stref ochronnych ujęć wód, od obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, od upraw wieloletnich, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Szczegółowa lokalizacja zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii nastąpi na etapie sporządzania planów miejscowych.

Strefa „PE” to obszary terenów górniczych, terenów rolnych z możliwością eksploatacji kopalni. Obszary udokumentowanych złóż jak również obszary położone w sąsiedztwie istniejących terenów górniczych, w których planuje się wydobycie kopalni.

Obszar tej strefy obejmuje tereny eksploatacji kopalni, na których prowadzone jest lub planowane będzie wydobycie zasobów złóż kopalni. Strefa ta obejmuje tereny, na których eksploatacja została już zakończona i trwa ich rekultywacja oraz tereny występowania surowców mineralnych jeszcze nie eksploatowanych. Obszar strefy PE obejmuje tereny tworząc obszary przeznaczone do wydobycia zasobów kopalni, na terenie których ustalone zostały również tereny górnicze z późniejszą poeksploatacyjną rekultywacją w kierunku rolnym często ze zbiornikami wodnymi, ewentualnie leśnym. Przyjęcie i egzekwowanie programów rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych stanowi podstawowy warunek ochrony środowiska przyrodniczego obszaru oraz możliwości jego późniejszego wykorzystania w kierunku rekreacyjno – retencyjnym.

Wytyczne do planów miejscowych, ustalenia dotyczące kierunków wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla poszczególnych obszarów (wskazanie obszarów planów miejscowych, warunków urbanistycznych – z zastrzeżeniem możliwości ich uszczegółowienia i korygowania granic obszarów objętych planem na etapie przystąpienia do wykonania planu miejscowego).

Na terenach górniczych oraz na pozostałych terenach wchodzących w strefę PE obowiązuje zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów budowlanych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, na którą inwestor pozyskał lub pozyska koncesję. Na etapie sporządzania planów miejscowych, należy określić:

- warunki zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.),
- spełnienia wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym: ochrony złoże i obiektów budowlanych, filary ochronne dla obiektów wymagających ich ustanowienia.
- wyznaczenie pasów ochronnych wg norm polskich dla terenów sąsiednich nie objętych eksploatacją,
- zasady prowadzenia gospodarki odpadami poeksploatacyjnymi,
- rekultywację terenów w kierunku leśnym lub rolnym, z możliwością realizacji zbiorników wodnych po wyeksploatowaniu kruszyw oraz sposób egzekwowania jego realizacji.

Ponadto ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu samorządowym są lokalne plany rozwoju, inwentaryzacje przyrodnicze, programy gospodarki odpadami, opracowania ekofizjograficzne i inne.

III. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Mszczonów – miasto w województwie mazowieckim, w powiecie żyrardowskim, położone nad rzeką Okrzeszą, na Mazowszu, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Mszczonów.

Obszar opracowania obejmuje fragment miasta Mszczonów położony na północ od skrzyżowania drogi krajowej nr 50 (obwodnicy Mszczonowa) z drogą krajową nr 8.

Powierzchnia obszaru wynosi ok. 45 ha.

Powierzchnia obszaru opracowania przeznaczona jest pod inwestycje uciążliwe dla środowiska (kopalnię iłów, składowisko odpadów), zabudowę obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowę usługową. Istniejąca na terenie kopalnia PKL „KERAMZYT” zajmuje powierzchnię 15,0 ha. Pozostałe tereny związane są z obsługą komunikacyjną – drogi oraz tereny niezabudowane, niezainwestowane oraz tereny zalesione i zadrzewione.

Granice obszaru objętego planem oznaczone są odpowiednim symbolem graficznym na rysunku planu sporządzonym w skali 1:1000 stanowiącym załącznik nr 1 (graficzny) do projektu uchwały.

1. Rzeźba terenu

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski J. Kondrackiego obszar miasta i gminy Mszczonów położony jest w podprowincji Niziny Środkowo-Polskiej (318) w mezoregionie wchodzącym w skład makroregionu Wzniesień Południowo-Mazowieckich (318.8) – Wysoczyzny Rawskiej (318.83) – mikroregionu Wysoczyzny Mszczonowskiej (Wyniesienia Mszczonowskiego) – 318.831 - wg podziału fizyczno - geograficznego Polski Kondrackiego i Rychlinga - Atlas RP, 1993 [1.6.19.]).

Rzeźba terenu gminy Mszczonów na tle powiatu żyrardowskiego jest zróżnicowana pod względem morfologicznym. Mocno zarysowane w krajobrazie deniwelacje terenu są rzędu 59 m. Terenem najwyższym położonym jest rejon Piekar (210,6 m n.p.t.). Jest to jednocześnie najwyższym położony punkt w powiecie żyrardowskim. Najniższy punkt odnotowano w okolicy Wólki Węckiej (151,9 m n.p.m.).

W krajobrazie gminy dominuje falista wysoczyzna morenowa Wysoczyzny Rawskiej z kulminacjami terenu dochodzącymi do 210 m n.p.m. Północne i zachodnie fragmenty terenu gminy są rozcięte dolinami rzecznyymi Pisi - Gągoliny i Okrzeży. Południowo-

wschodni obszar gminy, w obrębie równinnej wysoczyzny morenowej, która rozcięta jest równoleżnikowo doliną górnej Jeziorki.

Rzeźba terenu obszaru opracowania jest słabo urozmaicona. W krajobrazie nie występują znaczące wzniesienia czy doliny rzeczne. Powierzchnia terenu jest niemal płaska, nieznacznie nachylona ku północy, wniesiona pomiędzy 168,0 a 177,0 m n.p.m. Zakłóceniem w ukształtowaniu terenu jest teren kopalni یتw plicieńskich Zakładu Górniczego Przedsiębiorstwa Kruszyw lekkich „KERAMZYT” sp. z o.o. występujący w sąsiedztwie obszaru. Wyrobiska eksploatacyjne zagłębiają się w powierzchnię terenu do rzędnej 142,0 m n.p.m. tzn. ok. 33 m wgłęb. Elementem dysharmonijnym w przestrzeni są wiatraki.

2. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Pod względem geograficznym cały obszar gminy Mszczonów położony jest w obrębie rozległej jednostki morfologicznej – Wysoczyzny Rawskiej należącej do makroregionu Wzniesień Południowo – Mazowieckich (J. Kondracki i A. Rychling – Atlas RP, 1993). Obszar położony jest w obrębie Niecki Mazowieckiej. Centralna oś części sedymentacyjnej Niecki Mazowieckiej, przebiega przez obszar mezoregionów – Wysoczyzny Rawskiej i Równiny Łowicko – Błońskiej. Niecka Mazowiecka nałożona jest na powierzchnię Niecki Warszawskiej (starszej jednostki geologicznej). Niecka Warszawska stanowi środkowy odcinek wielkiej jednostki geologicznej Polski – synklinorium brzeźnego. Synklinorium rozciąga się między antyklinorium kujawsko-pomorskim, a platformą wschodnio – europejską. Podłoże Niecki Warszawskiej tworzą utwory permu i jury, którego miąższość sięga ponad 2 000 metrów. Na utworach tych zalegają osady kredy dolnej i górnej, których miąższość w rejonie Mszczonowa waha się od 800 m do 1 200 m. Strop zalega na głębokości około 260 m. W stropie tym powstała rozległa depresja tworząca Nieckę Mazowiecką wypełniona utworami eocenu (ity mułkowate), oligocenu (piaski drobno i średnioziarniste), miocenu (ity, szare, czarne i brunatne podścielone węglem brunatnym i piaskami) i pliocenu (osady ilaste, tłuste plastyczne, bezwapienne, zielone lub pstre, ceglaste, czerwone i żółte. Łączna miąższość osadów trzeciorzędu, na terenie gminy, waha się od 94,8 m do 158,0 m.

Na obszarze Gminy występują przede wszystkim: gliny zwałowe, eluvia glin zwałowych, piaski i żwiry wodnolodowcowe, piaski, żwiry i głązy moren czołowych, piaski i mułki rzeczne oraz sporadycznie piaski eoliczne. Są to zasoby utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

W obrębie gminy występują tereny górnicze. Są to: Wręcza – Olszówka, Wręcza – Olszówka II, Budy Mszczonowskie, Zbizoża II, Zbizoża IV/A, Zbizoża IV/B, Zbizoża V, Zbizoża VII, Zbizoża VIII, Pieńki, Pieńki Strzyże III, Dębiny Osuchowskie 4, Adamowice, Adamowice I, Zimna Woda, Zimna Woda II, Zimna Woda III. Największe złoża surowców mineralnych to: złoża surowców ilastych do produkcji kruszyw lekkich – „Budy Mszczonowskie” na terenie miasta oraz złoża kruszywa naturalnego – „Wręcza-Olszówka” i „Zbizoża”. Kruszywa naturalne (piaski i żwiry) z eksploatowanych złóż mineralnych oraz surowce ilaste występujące na terenie gminy Mszczonów są pozyskiwane głównie na cele budownictwa, drogownictwa i kolejnictwa, do produkcji kruszyw lekkich (keramzytu) oraz do produkcji ceramiki budowlanej.

W obszarze opracowania znajduje się część złoża „Budy Mszczonowskie”. Koncesje na wydobycie pstrych یتw poznańskich posiada Przedsiębiorstwo Kruszyw Lekkich „KERAMZYT” Sp. z o.o.

Obszar górniczy „Budy Mszczonowskie I” ustanowiony został w dniu 28.05.2010 r. w oparciu o decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 143/10/PŚ.G (znak PŚ.II./KK/7513-87/09 z dnia pod numerem 19-7/9/804). Złoża położone jest na działkach nr ewid.: 82/3, 83, 84, 85, 86, 87 i 88 na terenie miasta Mszczonów i działkach 130/1 i 131/1 w miejscowości Budy Mszczonowskie (gmina Radziejowice). Powierzchnia obszaru górniczego wynosi

129 666 m³. Zasoby złoża wynoszą:

- przemysłowe – w zasobach bilansowanych: 921 tys. m³ w kat. B, 622 tys. m³ w kat. C₁, w zasobach pozabilansowych; 12 tys. m³ w kat. B,

- operatywne: 567 tys. m³ w kat. B, 521 tys. m³ w kat. C₁.

Teren odkrywki zagłębiony jest o ok. 33 m pod powierzchnię terenu. Wydobywanie odbywa się na 4 poziomach, każdy wysokości 6,5 m, półki ochronne z poziomach są szerokości 10 m, skarpy wyprofilowane są pod kątem 16°.

Powierzchnię obszaru opracowania tworzą utwory czwartorzędowe – plejstoceńskie. Przeważają gliny zwałowe, lokalnie występują piaski podścielone glinami zwałowymi. Grunty te, pod względem geologicznym, nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków.

3. Warunki klimatyczne

Obszar gminy pod względem regionalizacji klimatycznej znajduje się w północno - wschodniej części XVII regionu klimatycznego zwanego Regionem Środkowopolskim (wg regionalizacji klimatycznej A. Wosia). Jak w całym pasie Nizin Środkowopolskich, przeważa tutaj cyrkulacja równoleżnikowa z przewagą mas powietrza polarno-morskiego napływających z zachodu. Zróżnicowanie warunków klimatycznych w obrębie poszczególnych fragmentów gminy wynika przede wszystkim ze zróżnicowania ukształtowania powierzchni, rodzaju i intensywności zabudowy oraz formy innego zagospodarowania tych obszarów.

Ważniejsze parametry klimatu:

- nasłonecznienie - średnie, roczne – 4,4 h/dobę,
- kierunki wiatrów: zachodnie i południowo-zachodnie. Równinny charakter rzeźby obszaru i niewielkie powierzchnie leśne, wykluczają większy wpływ tych czynników na kierunki i siłę ruchu powietrza,
- średnia roczna liczba dni z wiatrem: b. silnym o prędkości powyżej 15m/s (8° w skali Beauforta) - 4, silnym o prędkości pow.10m/s (6° w skali Beauforta) - 30 ÷ 40,
- opady atmosferyczne: roczna suma opadów oscyluje w granicach wartości 514 mm/rok do 580 mm/rok,
- temperatura: - średnia temperatura powietrza w roku - 7,8° – 8°C, najchłodniejszy miesiąc – luty o średniej temp. – 3°C, najcieplejszy miesiąc - lipiec o średniej temp. +18,4°C,

inne parametry i warunki:

- średnioroczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi ok. 70 dni/rok (wahając się poszczególnych latach od 26 do 90 dni/rok),
- okres z przymrozkami 110 - 130 dni,
- najintensywniejsze zachmurzenie występuje od listopada do lutego,
- maksymalne zachmurzenie ogólne notowane jest w grudniu i wynosi od 76 do 80 dni w miesiącu,
- średnioroczna suma godzin ze słońcem wynosi ok. 2 160 h/rok,
- średnie roczne wartości wilgotności względnej powietrza na obszarze miasta i gminy wynosi 75 %.

Rejon ma jedną z najwyższych rocznych sum całkowitego promieniowania słonecznego.

Wieloletnie obserwacje i badania potwierdzają znaczne zmiany klimatu. Zauważa się m.in. tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych, zwiększenie liczby dni upalnych, zmiany struktury opadów (wzrost liczby dni z opadem dobowym o dużym natężeniu), wzrost liczby dni słonecznych, dużą zmienność temperatury oraz trend do jej wzrostu, który od połowy XIX w. z roku na rok jest coraz bardziej wyraźny. Skutkiem powyższego są ekstremalne zjawiska pogodowe, które w Polsce występują coraz częściej – burze, powodzie, susze i fale upałów.

Analizowany teren charakteryzuje się dobrymi warunkami klimatycznymi. Położony jest poza zasięgiem okresowego zalegania zimnego i wilgotnego powietrza. Dobre są też warunki solarne, wietrzne oraz wilgotnościowe. Przewietrzanie jest dostateczne. W okresach mokrych nieco gorsze warunki wilgotnościowe.

4. Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna gminy jest słabo rozwinięta. Obszar gminy Mszczonów w części północnej i południowo-zachodniej obejmuje sieć powierzchniowych wód płynących, która płóżona jest w dorzeczu rzeki Bzury, a część południowo-wschodnia znajduje się w dorzeczu rzeki Jeziorki i Pilicy.

Teren miasta i gminy jest odwadniany poprzez fragmenty zlewni cząstkowych: Okrzeszy – w części zachodniej, Pisi – Gągoliny – w części środkowej i wschodniej, Korabiewki – w części południowo-zachodniej i w części południowo-wschodniej przez Jeziorkę i Pilicę (zlewnia Mogielanka). Długość rzek na obszarze gminy wynoszą; Okrzeszy ok. 7,6 km, Pisi-Gągoliny ok. 3,2 km, Korabiewki ok. 4,4 km i Jeziorki ok. 1,5 km. Pisia-Gągolina, najdłuższa z rzek wraz ze swoim dopływem Okrzeszą odwadniają około połowy obszaru gminy.

Największe znaczenie pod względem gospodarczym w gminie ma rzeka Okrzesza. Rzeka ta jest odbiornikiem ścieków komunalnych dla miasta Mszczonowa.

Na terenie gminy Mszczonów zlokalizowane jest pięć jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp):

- Sucha, kod jcwp PLRW2000172727299 – ppk Sucha - Zakrzew, kod PL01S0701_0617,
- Korabiewka, kod jcwp PLRW200017272694 – ppk Korabiewka - Bartniki, most na drodze Bartniki-Ruda, kod PL01S0701_1134,
- Pisia Gągolina od źródeł do Okrzeszy z Okrzeszą, kod jcwp PLRW2000172727631 – w ppk Pisia Gągolina - Radziejowice, most, kod PL01S0701_1136,
- Jeziorka od źródeł do Kraski, kod jcwp PLRW200017258299 – ppk Jeziorka - Gościeńczyce, kod PL01S0701_1110,
- Mogielanka – kod PLRW200017254929 - ppk Mogielanka - Borowe, uj. do Pilicy, kod PL01S0701_1100.

Rys. 2. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Mszczonów.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszczonów, 2019 r.

Tabela 1. Wykaz JCWP na terenie Gminy Mszczonów.

Nazwa JCWP	Krajowy kod JCWP	Dorzecze	Zlewnia	ryzyko	stan chemiczny	aktualny stan
Sucha	RW2000172727299	obszar dorzecza Wisły	Zlewnia Bzury	zagrożona	dobry	zły
Pisia Gągolina od źródeł do Okrzeszy z Okrzeszą	RW2000172727631	obszar dorzecza Wisły	Zlewnia Bzury	zagrożona	dobry	zły
Korabiewka	RW200017272694	obszar dorzecza Wisły	Zlewnia Bzury	zagrożona	dobry	zły
Jeziorka od źródeł do Kraski	RW200017258299	obszar dorzecza Wisły	Zlewnie lewostronnych dopływów Wisły od ujścia Pilicy do ujścia Bzury	zagrożona	dobry	zły
Mogielanka	RW200017254929	obszar dorzecza Wisły	Zlewnia Pilicy	zagrożona	dobry	zły

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszczonów, na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020”.

Wszystkie wymienione JCWP na terenie gminy Mszczonów są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Jednolita część wód objęta była monitoringiem diagnostycznym oraz operacyjnym. Na podstawie wykonanych badań określono umiarkowany stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. Jednolita część wód ostatecznie osiągnęła stan zły. Ocena jednolitych części wód w roku 2017 została wykonana na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187) oraz wytycznych GIOŚ.

Duże znaczenie dla kształtowania się maksymalnych stanów wody na rzekach tej części dorzecza Bzury i ekstremalnych przepływów maksymalnych w ww. rzekach mają głównie wezbrania zimowo-wiosenne o charakterze roztopowym oraz intensywne wezbrania opadowe na przełomie maja i lipca. Niżówki letnie poprzedzone są okresem długotrwałej suszy atmosferycznej i suszy glebowej. Rozpoczynają się wówczas gdy ustaje odpływ powierzchniowy, a rzeki i ich dopływy zasilane są jedynie wodami podziemnymi. Niżówki zimowe występują zazwyczaj w grudniu i styczniu. Mają one charakter krótkotrwały ze względu na cykliczność występowania ociepleń wpływających na zjawisko topnienia pokrywy śnieżnej.

Na obszarze gminy często występują susze glebowe oraz hydrologiczne. Występują one najczęściej okresowo, w różnych miesiącach powodując straty w środowisku wodnym. Bezpośrednim skutkiem występowania suszy jest zakłócenie naturalnego bilansu wodnego w obrębie tego obszaru. W efekcie tego zjawiska obserwuje się nadmierne wysuszenie gleb, obniżenie poziomu zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych, a w konsekwencji zmniejszenie przepływów w rzekach. W czasie trwania suszy hydrologicznej częstym zjawiskiem jest znaczne obniżenie zalegania I poziomu wód podziemnych, wysychania źródeł i mniejszych cieków.

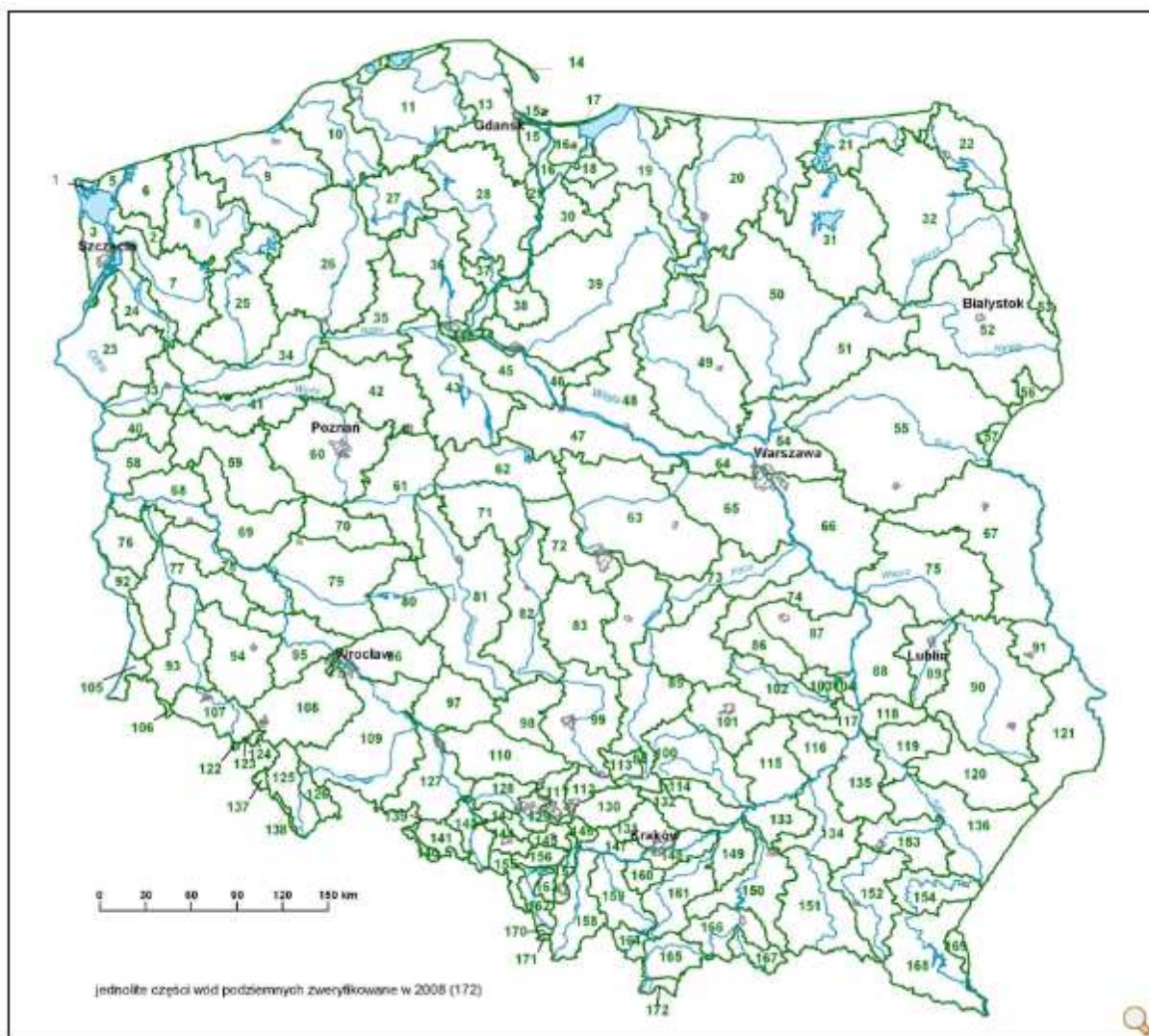
Główne zbiorniki retencyjne w gminie to zbiornik: „Św. Anna” o powierzchni 11,01 ha (pojemność 121,6 tys. m³) oraz zbiornik „Dwóržno” o powierzchni 2,37 ha (pojemność 30,8 tys. m³).

Obszar opracowania

Przez obszar opracowania nie przepływają rzeki i inne ciek wodne. Nie występują również wody stojące – naturalne. Jedno z wyrobisk zalano wodą tworząc niewielki, sztuczny zbiorniki wodny. Teren nie jest zagrożony podtopieniami i powodziami. Dlatego też w projekcie planu nie wyznaczono obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

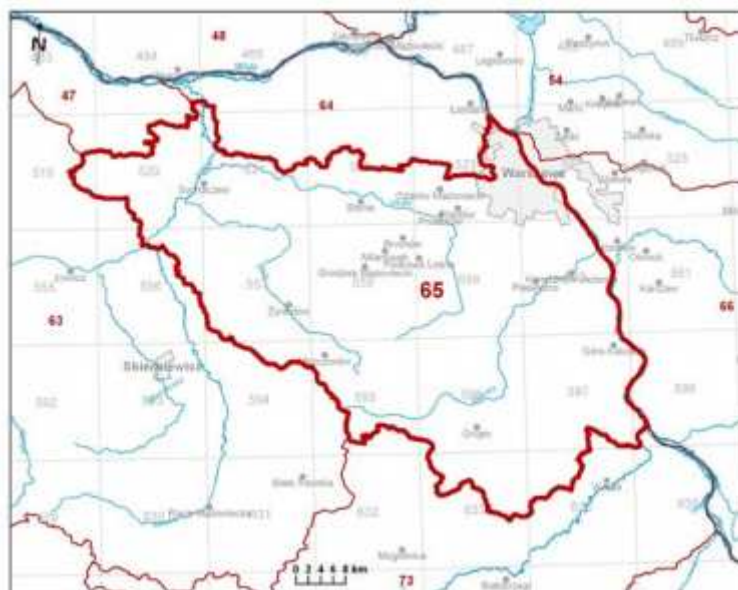
5. Wody podziemne

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych obszar gminy Mszczonów znajduje się obrębie obszaru nr 65 Regionu Środkowej Wisły. Na terenie gminy wody podziemne są związane są z utworami czwartorzędu, trzeciorzędu i kredy górnej. Podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu w wodę są czwartorzędowe wody podziemne.

Rys. 3. Jednolite części wód podziemnych. Podział Polski na 172 JCWPd.

Źródło: „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd.”, Warszawa, grudzień 2009 r.”.

Rys. 4. Mapa z lokalizacją 65 JCWPd .
 Źródło: „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd.”, Warszawa, grudzień 2009 r.”.

Położenie hydrologiczne i hydrogeologiczne.

Dorzecze – Wisły,

Region wodny RZGW - Środkowej Wisły RZGW Warszawa,

Główne zlewnie w obrębie JCWPd (rząd zlewni) - Wisła (I), Jeziorka, Bzura (II),

Obszar bilansowy - Z-18 Bzura; Z-09 Wisła (L) od Pilicy do Bzury,

Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995) - I – mazowiecki.

Obszar opracowania, jak i całe miasto Mszczonów, położony jest w obrębie hydrologicznego makroregionu Środkowopolskiego, zaliczonego do części centralnej Subniecki Warszawskiej) i znajduje się w granicach trzeciorzędowego (oligoceńskiego) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr GZWP – 215 A.

Na terenie gminy wody podziemne są związane z utworami czwartorzędu, trzeciorzędu i górnej kredy. Zasilanie poziomów wodonośnych pochodzi z infiltracji opadów atmosferycznych i z dopływu lateralnego. Generalnie spływ wód podziemnych ma kierunek północno-zachodni tj. w stronę doliny Wisły, która jest główną osią drenażu dla wszystkich występujących w jej rejonie pięter wodonośnych.

Zasadniczym poziomem użytkowym wód podziemnych zazwyczaj eksploatowanym i mającym największe znaczenie gospodarcze na obszarze gminy jest czwartorzęd. Stanowi on główne źródło wody. Pozostałymi użytkowymi poziomami wodonośnymi jest trzeciorzęd. W poziomie czwartorzędowym wyróżnia się dwie warstwy wodonośne (płytko zalegające) i trzecią (głębiej zalegającą). Wody dwóch pierwszych warstw to wody o niewielkiej zasobności i swobodnym zwierciadle, bez większego gospodarczego znaczenia. Trzecia, głębsza czwartorzędowa warstwa wodonośna występuje w osadach piaszczystych, zalegających poniżej glin zwałowych. Odznacza się znaczną zasobnością i ciągłością występowania. Stanowi podstawowe źródło wody dla regionu. Od wyżej zalegających wód czwartorzędowych odizolowana jest warstwą glin zwałowych i iłów plioceńskich od 12 d 27 m. Właśnie te wody ujmowane są głównie na cele komunalne poszczególnych wsi i miasta Mszczonowa.

W poziomie trzeciorzędowym występują dwie warstwy wodonośne o znacznej zasobności. Jedna z nich zalega w mioceńskich osadach piaszczystych. Nie jest ona wykorzystywana na terenie gminy. Druga warstwa zalega w drobno - i średnioziarnistych piaskach oligoceńskich. Występuje ona na całym obszarze GZWP nr 215 A na głębokościach oscylujących w granicach 180 – 250 m. Wody obydwu tych warstw są wodami głębokimi i ciśnieniowymi. Warstwę napinającą stanowią ility mioceńskie - warstwa o miąższości do 100 m lub gliny

zwałowe – warstwa o miąższości do 50 m. Warstwy te skutecznie izolują wody te od wód czwartorzędowych. Ze względu na sprzyjające ochronie warunki hydrogeologiczne tego poziomu, na całym obszarze gminy nie zaszła potrzeba wydzielenia dla tego poziomu dodatkowych obszarów o najwyższej ochronie „ONO” i o wysokiej ochronie „OWO”.

Główne ujęcia wód podziemnych zlokalizowane są w części środkowej i południowej gminy. Czwartorzędowy poziom wodonośny z racji niewielkich (w ujęciu hydrogeologicznym) głębokości zalegania, jest najbardziej zagrożony na zanieczyszczenia antropogeniczne, dlatego też winien być w sposób szczególny chroniony, zwłaszcza przy występowaniu częściowego lub nawet całkowitego braku naturalnej izolacji tej warstwy wodonośnej.

Ujęcie wód podziemnych zlokalizowane jest poza obszarem opracowania, w miejscowości Badowo Mściska. Jest to ujęcia czwartorzędowe wodociągów dla Mszczonowa (dwie studnie), których zasoby eksploatacyjne wynoszą 100 m³/h i ul. 1000 – lecia 50 (dwie studnie) o zasobach 50 m³/h. Wodociągi miejskie zasilane są w wodę z dolnokredowego geotermalnego ujęcia wody (jedna studnia o wydajności 60 m³/h).

W przypadku eksploatacji na obszarze gminy wielu czwartorzędowych ujęć wód podziemnych wodociągów wiejskich, nie zachodzi potrzeba wprowadzenia dla tych ujęć dodatkowych stref ochrony pośredniej.

W obrębie obszaru opracowania brak jest ujęć wód wgłębnych. Występują tu jedynie płytkie wody czwartorzędowe, na ogół w przedziale 1 – 2 m p.p.t. Płytkie wody uzależnione są od opadów atmosferycznych, występują okresowo, nie mają gospodarczego znaczenia.

Na terenie gminy występują wody geotermalne związane z utworami mezozoiku (trias-kreda). Są one zlokalizowane w obrębie rozległego „Grudziącko-Warszawskiego okręgu geotermalnego Polski” zajmującego obszar ok. 70 tyś. km². Wody geotermalne o temperaturze +42 °C ujmowane są w samym Mszczonowie przy ulicy Tarczyńskiej, ujęciem geotermalnym (otwór Mszczonów IG-1 o głębokości 1793,0 m i wydajności Q_e=60 m³/h).

Wody te stanowią źródło energii cieplnej związane z utworami mezozoiku. Jest to jedyne miejsce w Polsce, a drugie w Europie, gdzie kredowe wody geotermalne, po wydobyciu i odebraniu naturalnego ciepła do celów grzewczych są następnie tłoczone po uzdatnieniu do miejskiej sieci wodociągowej i wykorzystywane bezpośrednio do celów pitnych.

Są to wody wyższej jakości niż wody powierzchniowe i odpowiadają II klasie czystości. Są one nisko zmineralizowane (< 50 mg/dm³), co umożliwia ich wykorzystanie po odzysku ciepła, do zasilania systemu wodociągowego. Są one nieznacznie zanieczyszczone o naturalnym chemizmie, odpowiadające wodom do celów pitnych i gospodarczych. W związku z tym wymagają jedynie prostego uzdatniania.

6. Warunki glebowe

Obszar gminy pokrywa warstwa utworów czwartorzędowych. Są to przede wszystkim piaski, żwiry, gliny, aluwia rzeczne i ropy. Gleby zalegające na całym obszarze wykształcone zostały bezpośrednio na podłożu osadów czwartorzędowych. Na proces kształtowania się gleb wpływ miały uwarunkowania związane z ukształtowaniem się terenu, stosunkami wodnymi i podłożem mineralnym.

W obrębie niemal całej gminy występują gleby płowe (pseudobielicowe), gleby brunatne wylugowane wytworzone z glin zwałowych lekkich i piasków słabogliniastych leżących na glinach. Gleby te należą do rolniczych kompleksów przydatności gleb: żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego. Gleby te charakteryzują się słabo wykształconym poziomem orno-próchnicznym.

Grunty orne występujące na terenie całej gminy należą do gruntów średniej i niskiej jakości o klasach III (w sumie kl. IIIa i IIIb ok. 105,46 ha) oraz IV a, IV b V, VI i VI z – 844,73 ha. Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych wynosi od 21 do 40%. Gleby te zasobne są w makroskładniki takie jak: magnez, fosfor i potas. Wartość użytkowa gleb zależy przede wszystkim od uregulowania stosunków wilgotnościowych oraz nawożenia mineralnego i organicznego.

W obrębie obszaru opracowania występują gleby niskich klas bonitacyjnych V i VI klasy - nie zaliczone do gleb chronionych. Gleby w obrębie obszaru opracowania, zostały antropogenicznie przekształcone. Na terenie opracowania brak jest szczegółowych badań chemicznych i oceny jakości gleb. Na terenie ok. 15 ha, gdzie znajduje się czynna i wyeksploatowana część kopalni PKL „KERAMZYT” gleby naturalne uległy nieodwracalnemu zniszczeniu. Najmniejszym przekształceniom w obrębie obszaru opracowania uległy gleby w terenach zadrzewionych i zakrzewionych.

7. Zasoby naturalne, walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Pod względem klasyfikacji geobotanicznej J. M. Matuszkiewicza teren objęty niniejszą analizą znajduje się w południowo-zachodniej części krainy Południowomazowiecko-Podlaskiej w okręgu Łowicko-Warszawskim. Potencjalną roślinnością tego obszaru są bory mieszane i grądy odmiany mazowiecko - podlaskiej.

W sąsiedztwie obszaru opracowania roztacza się krajobraz rolniczy, w którym podstawowym środowiskiem są pola uprawne i rozległe zadrzewienie oraz niewielkie płyty lasów. Znacząca część zadrzewień powstała na drodze wtórnej sukcesji.

Cechą charakterystyczną tego środowiska jest znaczne rozdrobnienie pól oraz duża liczba zadrzewień, pojedynczych drzew lub kęp rosnących na miedzach oraz w sąsiedztwie dróg dojazdowych do pól i łąk, często ze szpalerami drzew. Cechy to powodują, że krajobraz rolniczy jest zróżnicowany, pozbawiony monotonii wielkoobszarowych pól. Sprzyja to występowaniu wielu gatunków roślin i zwierząt, szczególnie typowych dla środowisk półotwartych i ekotonalnych.

Współczesny krajobraz roślinny w obszarze planu i w bezpośrednim sąsiedztwie jest silnie przekształcony. Dominują w nim zbiorowiska roślin synantropijnych, głównie segetalnych związanych z terenami upraw rolnych i terenów ugorowanych. Spośród zbiorowisk naturalnych występujących w obrębie obszaru opracowania i w bezpośrednim sąsiedztwie wymienić należy zbiorowiska leśne, do półnaturalnych - zbiorowiska krzewiaste i trawiaste. Zbiorowiska leśne mają charakter „mozaiki” i występują w formie „rozproszonej”. Przeważającym powierzchniowo typem siedliskowym lasu jest bór mieszany świeży z dominującą sosną. W domieszce występuje dąb, brzoza i olsza.

Do zbiorowisk półnaturalnych spotykanych na terenie gminy zaliczyć można zbiorowiska krzewiaste i trawiaste. Zbiorowiska krzewiaste reprezentowane są przez zarośla kruszyny, jeżyny oraz tarniny. Charakterystyczną cechą tych zarośli jest obecność podrostów brzozy i jarzębiny.

Spośród półnaturalnych zbiorowisk trawiastych wyróżnić należy, najczęściej spotykany zarówno na terenie całej gminy jak i analizowanego obszaru zespół życicy i babki pospolitej. Zbiorowisko znajduje się w tych miejscach, gdzie dominuje ustawiczne deptanie. Na terenie gminy i obszaru opracowania wyróżniono również zbiorowiska synantropijne. Zbiorowiska te obejmują roślinność segetalną i roślinność ruderalną.

Roślinność ruderalna występuje wzdłuż dróg i reprezentowana jest przez różnorodne gatunki roślin takich jak: gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), mydlnica lekarska (*Saponaria officinalis*), glistnik jaskótcze ziele (*Chelidonium majus*), ślaz zaniedbany (*Malva neglecta*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*) i inne. Zbiorowiska ruderalne są atrakcyjne wizualnie zwłaszcza w okresie kwitnienia wielu bylin.

Roślinność segetalna charakterystyczna jest dla upraw zbożowych a także okopowych i reprezentowana jest głównie przez zespoły: zespół sporka i chwastnicy jednostronnej, zespół jasnoty i przetacznika lśniącego, zespół żółtlicy i włośnicy oraz zespół wyki czteronasiennej. Zespół sporka i chwastnicy jednostronnej występuje we wszystkich częściach gminy. Zespół ten charakterystyczny jest dla upraw okopowych. Zbiorowisko jasnoty i przetacznika lśniącego rozpowszechnione jest w uprawach polowych również w całej gminie. Zespół wyki czteronasiennej jest zbiorowiskiem reprezentującym roślinność w uprawach zbożowych. Zbiorowiska roślinności segetalnej występują głównie na obrzeżach obszaru opracowania.

Pod względem zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, jak również różnorodności biologicznej obszar opracowania jest ubogi i antropogenicznie przekształcony. W sąsiedztwie i na obrzeżach obszaru opracowania występuje krajobraz rolniczy i leśny.

Pod względem regionalizacji faunistycznej A.S. Kostrowickiego zawartej w Atlasie RP obszar znajduje się w centralnej części Okręgu Środkowopolskiego i w centralnej części podokręgu Wielkopolsko - Podlaskiego.

W obrębie analizowanego obszaru i w jego sąsiedztwie nie prowadzono obserwacji i nie dokonano inwentaryzacji występującej tam fauny.

Z racji na obecność terenów rolnych, leśnych i zadrzewionych nie można wykluczyć okresowego bytowania fauny leśnej. Należy przypuszczać iż w analizowanym terenie mogą znajdować się szlaki migracyjne wielu gatunków zwierząt.

Prawdopodobnie świat zwierzęcy obszaru opracowania ze względu na niewielką powierzchnię i znaczne antropogeniczne przekształcenia nie wykazuje specyficznych cech.

Można przypuszczać, iż w obrębie obszaru opracowania i w okolicach występują popularne zespoły ptaków, głównie gatunki typowe dla pól, łąk i zadrzewień takie jak: skowronek polny, pliszka żółta, pokląskwa, świergotek łąkowy, sikora bogatka.

Na terenie gminy obszary o największych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objęte zostały ochroną prawną, w trybie ustawy o ochronie przyrody. Zajmują ok. 4 700 ha tj. ok. 30% ogólnej powierzchni gminy. Największą powierzchnię zajmuje Bolimowsko - Radziejowski Obszar Chronionego Krajobrazu z doliną środkowej Rawki. Obszar ten znajduje się w odległości ok. 1,2 km w kierunku na północ i ok. 2,3 km w kierunku na wschód w linii prostej od obszaru opracowania. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. OCHK utworzony został 11 listopada 1986 r. Obecnie obowiązującymi aktami prawnymi w zakresie OCHK są Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie Bolimowsko - Radziejowskiego z doliną środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu - Rozporządzenie Nr 61 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Bolimowsko - Radziejowskiego z doliną środkowej Rawki Obszaru Chronionego Krajobrazu. Tereny chronione są ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie gminy Mszczonów znajdują się 2 rezerваты przyrody:

- Stawy Gnojna im. rodziny Bieleckich – utworzony 24 lutego 2004 r. Jest to rezerwat faunistyczny, o powierzchni 19,35 ha. Posiada wyznaczoną otulinę o powierzchni 136,0987 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych krajobrazowych stawów rybnych stanowiących miejsce rozrodu i regularnego występowania ptaków, w szczególności siewkowatych i błaszkodziobych wraz z występującymi na tym terenie zbiorowisk. Aktualnym aktem normatywnym jest Zarządzenie nr 16 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 sierpnia 2012 roku w sprawie rezerwatu przyrody "Stawy Gnojna im. Rodziny Bieleckich" (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. nr 6545). Rezerwat ten znajduje się w odległości ok 4,6 km w linii prostej od obszaru opracowania w kierunku na południowy - zachód.
- Grądy Osuchowskie – utworzony 12 października 1982 r., jest rezerwatem leśnym o powierzchni 96,39 ha. Celem ochrony jest zachowanie zróżnicowanych zbiorowisk grądowych oraz boru bagiennego o charakterze reliktowym. Aktualnym aktem normatywnym jest Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. Rezerwat ten znajduje się w odległości ok. 12,5 km, w linii prostej od obszaru opracowania w kierunku na południowy - wschód. Ponadto w sąsiedztwie gminy znajdują się niżej wymienione obszary objęte ochroną prawną:
- Bolimowski Park Krajobrazowy – znajduje się w odległości ok. 8 km, na zachód od obszaru opracowania.

- Obszar Natura 2000 PLH 140053 Łąki Żukowskie – obszar siedliskowy. Znajduje się w odległości ok. 7 km na północny-zachód w linii prostej od obszaru opracowania. Obszar ten znajduje się na terenie gminy Puszcza Mariańska.
- Obszar Natura 2000 PLH 140003 Dąbrowa Radziejowska - obszar siedliskowy – znajduje się w odległości ok. 4 w kierunku na północny-wschód w linii prostej od obszaru opracowania, na terenie gminy Radziejowice.

Pomniki przyrody – to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na terenie gminy Mszczonów znajduje się 28 pomników przyrody. Są to głównie pojedyncze drzewa oraz jedna grupa drzew. Ustanowione zostały na podstawie Rozporządzenia Nr 26 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu żyrardowskiego.

Do pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy wymienić należy:

- zabytkową aleję utworzoną z lip w wieku ok. 120 – 130 lat. Ciągnie się ona wzdłuż drogi powiatowej nr 38528 z Osuchowa do wsi Badowo-Dańki i do wsi Lutówka wzdłuż drogi powiatowej nr 38507,
- 1 głąz narzutowy (granit) o wymiarach 8,4 m x 0,8 m znajdujący się na terenie wsi Ciemno-Gnojna.

Zarówno obszar opracowania jak i teren miasta i gminy nie zostały objęte ochroną i wprowadzone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2 000.

Najbliższym występującym Obszarem Natura 2 000 jest Obszar Dąbrowa Radziejowska PLH 140003. Obszar ten znajduje się w odległości ok. 4,5 km na północny-zachód od obszaru opracowania. Obszar ten znajduje się na terenie gminy Radziejowice.

Obszar opracowania znajduje się poza terenami chronionymi w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Między obszarem opracowania a terenami prawnie chronionymi nie ma powiązań przyrodniczych.

8. Uwarunkowania kulturowe

Na terenie objętym planem nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków lub będące pod ochroną konserwatorską i inne obiekty uznane za dobra kultury współczesnej (w rozumieniu przepisów odrębnych).

9. Problemy ochrony środowiska na omawianym obszarze

Obszar opracowania obejmuje teren silnie przekształcony pod względem zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na zmiany środowiska przyrodniczego jest eksploatacja surowców mineralnych oraz wpływ aglomeracji warszawskiej na stan powietrza atmosferycznego. Dodatkowym elementem mającym negatywny wpływ na stan środowiska stanowią zanieczyszczenia komunikacyjne pochodzące głównie z dróg znajdujących się w sąsiedztwie obszaru opracowania (drogi krajowe: nr 50 i nr 8). Funkcjonowanie w bezpośrednim sąsiedztwie Przedsiębiorstwa Kruszyw Lekkich „KERAM-ZYT” zakwalifikowanego do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie jest obojętne i niewątpliwie narusza stan środowiska. O skali oddziaływania zakładu decydują m.in.: silne przekształcenie znacznej przestrzeni (kubatura zakładu), zapotrzebowanie na wodę i energię, emisja zanieczyszczeń. Zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza przez ww. Przedsiębiorstwo pochodzą z procesu technologicznego: z węglowni, trzech pieców obrotowych i sortowni. Do wypalania kruszywa stosuje się głównie węgiel kamienny. Funkcjonujące na potrzeby zakładu urządzenia odwadniające zaburzają procesy zachodzące w środowisku wodno-gruntowym. Z dna wyrobiska woda odprowadzana jest rowem o długości 220 m i średnicy 500 mm. Rów ten doprowadzony jest do przepustu przeprowadzonego pod groblą dzielącą czynną kopalnię od poeksploatacyjnego wyrobiska. Doprowadza on wody wyrobiskowe do rząpia wykonanego w dnie IV poziomu eksploatacyjnego kopalni. Długość rząpia – 3,0 m, szerokość 15,0 m, głębokość 6,0 m. Wzdłuż drogi dojazdowej do poeksploatacyjnego wyrobiska wykonano rów opaskowy, przebiegający u podnóża skarpy, któ-

ry zbiera wody napływające do wyrobiska i prowadzi je do placu manewrowego. Stąd wody rowami opaskowymi o długości 180 m, a następnie rurami stalowymi o \varnothing 500 mm odprowadzane są do rząpia czynnej kopalni. Całość wód z rząpia, przepompowywana jest do sieci kanalizacyjnej Przedsiębiorstwa i transportowana nią wraz z pozostałymi ściekami zakładu do oczyszczalni miejskiej.

Poza funkcjonowaniem dróg o dużym natężeniu ruchu oraz funkcjonowaniem ww. zakładu znaczący wpływ na szereg procesów przyrodniczych zachodzących w przedmiotowym obszarze oraz w sąsiedztwie było zaniechanie użytkowania terenów, które w nieodległej przeszłości stanowiły użytki rolne oraz zabudowa terenów przyrodniczo aktywnych.

Walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru zostały naruszone poprzez funkcjonującą w terenie farmę wiatrową. Obok wpływu na krajobraz (zmiana percepcji krajobrazu - efekt lśnienia i migotania cienia) wyróżnia się zagrożenie hałasowe, emisję pola elektromagnetycznego (zmianę stanu fizycznego atmosfery), przekształceń powierzchni ziemi (rzeźby terenu, przypowierzchniowych warstw gleby), efektów: stroboskopowego, lśnienia, rzucania cienia, a także wpływu na biocenozę, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków i nietoperzy. Zagrożenia dla krajobrazu, jakie związane są z realizacją farm wiatrowych, zgodnie z uwarunkowaniami prawnymi ochrony środowiska i przyrody, ochrony dóbr kultury, a także planowania i zagospodarowania przestrzennego, podlegają identyfikacji i ograniczeniu w warunkach rozwoju zrównoważonego.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora bytowo-komunalnego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru.

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2,5}
PL1401	Aglomeracja Warszawska	A	C	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL1402	miasto Płock	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL1403	miasto Radom	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2018 Warszawa, kwiecień 2019.

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ (AOT40)
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2018 Warszawa, kwiecień 2019.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2018 r. w strefie mazowieckiej, która obejmuje obszar opracowania, doszło do przekroczenia standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne:
 - pył PM₁₀ (24-h),

- pył PM_{2,5} (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne faza II (20 µg/m³ od 1 stycznia 2020 r.)
- pył PM_{2,5} (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe
- dla benzo(a)piren (rok) ;
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego
- ozon O₃ (max 8-h) - wszystkie strefy;
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego
- ozon O₃- AOT40.

Zanieczyszczenie benzo(a)pirenem spowodowane jest oddziaływaniem emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz napływem zanieczyszczeń spoza granic strefy mazowieckiej.

Napływ zanieczyszczeń powietrza spoza granic kraju (transgraniczny charakter zanieczyszczenia), napływ zanieczyszczeń spoza granic strefy, oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów oraz warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu mają wpływ na przekroczenie poziomu długotrwałego dla ozonu.

Przekroczenie dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń takich jak: PM₁₀ i PM_{2,5} w strefie mazowieckiej spowodowany jest oddziaływaniem emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków, napływ zanieczyszczeń spoza granic strefy oraz oddziaływaniem emisji związanej z intensywnym ruchem pojazdów w centrum miasta.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: ozon, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref były dotrzymane.

Obszar opracowania ze względu na swoje zagospodarowanie (tereny produkcyjne, składy, magazyny, tereny usługowe, eksploatacja surowców mineralnych) nie podlega ochronie akustycznej rozumianej w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013r.) (Dz.U. z dnia 15.10. 2013, poz. 112). Znaczącymi rodzajami hałasu emitowanego z obszaru opracowania jest hałas przemysłowy i komunikacyjny. Źródłem hałasu przemysłowego, przenikającego do środowiska, w granicach obszaru opracowania, to urządzenia i instalacje pracujące w kopalni i wytwarzają hałas o natężeniu przekraczającym 90 dB oraz ciągniki i pojazdy poruszające się po drogach wewnętrznych zakładów. Hałas ten stanowi uciążliwość dla pracowników obsługujących te maszyny.

W sąsiedztwie obszaru opracowania funkcjonują: droga krajowa nr 50 stanowiąca fragment obwodnicy miasta i droga ekspresowa nr 8. Są to główne ciągi komunikacyjne przebiegające przez gminę Mszczonów. Drogi te stanowią źródło hałasu komunikacyjnego. Na terenie Mszczonowa nie robiono pomiarów poziomu hałasu drogowego. Na drodze krajowej nr 50 pomiary były realizowane przez WIOŚ Warszawa na terenie Żyrardowa i wynosiły dla pory dziennej 69,7 dB oraz 69 dB dla pory nocy (norma wynosi odpowiednio 65 dB i 56 dB). Jak wynika z powyższego normy hałasowe zostały przekroczone. Nie mniej jednak emisja tych uciążliwości nie jest związana ze zmianą ustaleń projektu planu miejscowego.

Ważnym elementem, który może mieć wpływ na środowisko wodno-gruntowe obszaru opracowania i terenów sąsiednich jest gospodarowanie odpadami obejmujące odzysk odpadów oraz ich magazynowanie.

Wyrobisko poeksploatacyjne kopalni PKL „KERAMZYT” znajdujące się w obrębie obszaru opracowania, było w latach 90 – tych XX w, rekultywowane. Rekultywacja ta według „Dokumentacji rekultywacji terenów poeksploatacyjnych na złożu iłów Budy Mszczonowskie, przy użyciu popiołów z EC Żerań”, wykona w 1994 r., zatwierdzona decyzją Starosty Żyrardowskiego, polegała na wypełnieniu przede wszystkim popiołami pochodzącymi z Elektrociepłowni Żerań w Warszawie i innymi odpadami (w wyniku decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 15.03.2002 r. znak WOŚ-V-6620/20/2000 zezwolił na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów poprzez wykorzystanie wybranych rodzajów odpadów, jako materiału wypełniającego dla rekultywacji pokopalnianego wyrobiska „Budy Mszczonowskie”, w świetle ówczesnego brzmienia ustawy o odpadach, wyrobisko to nie było uznawane za składowisko, a wypełnianie go popiołami, pyłami dymnicowymi i innymi odpadami, było określane

jako wykorzystywanie tych odpadów – w ramach prowadzonej rekultywacji terenu). Wojewoda Mazowiecki decyzją nr WŚR.V.AT.6626/9/2006 z dnia 5.10.2006 r. – udzielił Przedsiębiorstwu PKL „KERAMZYT”, zezwolenia na prowadzenie dalszej działalności – na okres do 5.10.2016 roku. Decyzja zakłada odzysk odpadów, zgodnie z art. 26 znowelizowanej ustawy o odpadach: odzysk poza instalacjami, określając rodzaj i warunki odzysku odpadów dopuszczonych do wypełniania wyrobisk, a także miejsca i dopuszczalne metody odzysku odpadów oraz miejsca i sposoby ich magazynowania, uwarunkowane gromadzeniem odpadów na utwardzonym podłożu, zabezpieczonym geomembraną PEHD. Ilość złożonych w 2004 r. odpadów na poddanym rekultywacji terenie kopalni łączy, określana jest na ponad 42,5 tys. Mg. Znajdują się wśród nich: popioły lotne z węgla, popioły lotne zawierające substancje niebezpieczne, popioły paleniskowe i żużle oraz pyły z kotłów, mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych, rdzenie i formy odlewnicze, proszki ze złóż fluidalnych, odpady z przygotowania mas wsadowych do obróbki termicznej, okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych, cząstki i pyły, gruz ceglany, gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierająca substancje niebezpieczne i inne. Zrekultywowano w ten sposób ok. 50% z 1,5 mln m³ obszaru.

Kilkunastoletnie wypełnianie wyrobiska odpadami nie wywołało niekorzystnych zmian w środowisku, a w tym – w szczególnie podatnych na infiltrację zanieczyszczeń – wodach podziemnych. Należy zatem przyjąć, że podłoże wyrobiska ma korzystne warunki geologiczne i hydrogeologiczne, które umożliwiają składowanie odpadów. Naturalną barierę geologiczną tworzą ility pliczeńskie i gliny, o miąższości kilkudziesięciu metrów i więcej, odznaczające się bardzo niskim współczynnikiem filtracji – $k < 10^{-9}$ m/s (nieprzepuszczania wilgoci).

W związku z powyższym można stwierdzić, iż składowanie w czaszy wyrobiska odpadów i rekultywacja terenu poprzez wypełnienie go odpadami nie stanowi zagrożenia dla środowiska.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Niezależnie od realizacji ustaleń projektu planu czy jego braku, środowisko (rozumiane w szerokim pojęciu) nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Poddawane działaniu różnorodnym procesom zarówno naturalnym jak i procesom antropogenicznym będzie ulegało różnorodnym przemianom. Przemiany te zależą od odporności czyli progowej wartości parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system nie zmienia się lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia.

Prognozowany wpływ na środowisko planowanego zagospodarowania przedstawiony został we wstępnej części niniejszej prognozy.

W przypadku braku realizowania ustaleń projektu planu, w obrębie obszaru opracowania można rozważyć wariant - braku działań inwestycyjnych w terenie antropogenicznie przekształconym i gospodarowanie w terenach rolniczych bądź zaniechanie takiego gospodarowania. Doprowadziłoby to do ugorowania gruntów rolnych i pozostawienie terenu procesom naturalnej sukcesji. Tereny obecnie pozbawione roślinności lub z „ubogą” roślinnością ruderalną ulegałyby powolnym procesom sukcesji ekologicznej (proces ewolucji ekosystemu). W wyniku serii powolnych przekształceń jedne biocenozy ustępują miejsca innym, aż do momentu osiągnięcia stanu równowagi ekologicznej. Kierunek, tempo oraz granice rozwoju zależną nie tylko od występujących na danym terenie populacji organizmów żywych, ale także od panujących warunków środowiskowych.

W przypadku braku realizacji planu niewykorzystane będą złoża surowców ilastych, które zostały odkryte i udokumentowane. Surowiec ten, niezbędny w budownictwie, nieeksploatowany doprowadzi do jego wzrostu cen i importu z innych terenów w kraju bądź zagranicą.

Ustalenia projektu planu umożliwiają zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności w zakresie realizacji usług i przemysłu.

VI. ANALIZA USTALEŃ PLANU

1. Cel planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzono w celu wyznaczenia niżej wymienionych terenów o przeznaczeniu podstawowym:

- tereny gospodarki odpadami. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Tereny gospodarowania odpadami w obiegu zamkniętym.
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zabudowy usługowej, Tereny gospodarki odpadami,
- teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej,
- teren górniczy, eksploatacja surowców naturalnych, wydobywanie powierzchniowe,
- teren zieleni,
- teren komunikacji – teren dróg publicznych, klasy dojazdowej.

Ponadto w projekcie planu:

- ustalono możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- dopuszczono w terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (tereny o symbolu P/O) lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- dopuszczono w terenie o symbolu 1O/P - lokalizację budowli i urządzeń produkujących energię i ciepło z odnawialnych źródeł z wyłączeniem elektrowni wiatrowych,
- dopuszczono w terenie o symbolu 2 O/P- lokalizację budowli i urządzeń produkujących energię i ciepło z odnawialnych źródeł z wyłączeniem elektrowni wiatrowych i instalacji wykorzystujących biomasę,
- ustalono zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.

W projekcie planu wskazano i ustalono parametry techniczne dla ulic publicznych (układu komunikacyjnego) obsługujących przedmiotowy obszar opracowania.

Nadrzędnym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego. Projekt planu reguluje ponadto rodzaje działań inwestycyjnych dopuszczonych w obrębie obszaru opracowania oraz określa zasady ich wzajemnych powiązań funkcjonalnych i przestrzennych, przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiska naturalnego, istniejącego zainwestowania oraz wymogów przepisów odrębnych.

2. Konstrukcja planu

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej (tekst planu – uchwała Rady Miejskiej w Mszczonowie) oraz graficznej (rysunek planu w skali 1:1000 będący integralną częścią niniejszej uchwały stanowiący załącznik nr 1).

Załącznik nr 2 do projektu planu zawiera rozstrzygnięcia dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag do projektu planu.

Załącznik nr 3 zawiera rozstrzygnięcia o sposobie realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury.

Projekt planu w swej treści zawiera tzw. „Przepisy ogólne” w dziale I oraz „Przepisy szczegółowe” w dziale II.

1. przepisy ogólne obowiązują na całym obszarze projektu planu,
2. przepisy szczegółowe obowiązują dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem cyfrowym i literowym.

Na obszarze objętym projektem planu wyodrębniono tereny, będące przedmiotem ustaleń (oznaczone na rysunku planu symbolem literowymi i cyfrowym), dla których został ustalony rodzaj przeznaczenia podstawowego i uzupełniającego.

W projekcie planu poprzez:

- **przeznaczenie podstawowe** – należy rozumieć przeznaczenie terenu, które powinno dominować w danym terenie w sposób określony ustaleniami planu,
- **przeznaczenie uzupełniające** – należy rozumieć przeznaczenie terenu przyporządkowane przeznaczeniu podstawowemu, uzupełniające i niezbędne do jego realizacji i funkcjonowania.
- **przeznaczenie dopuszczalne** – należy rozumieć przeznaczenie terenu i związany z nim sposób zagospodarowania dopuszczony na wyodrębnionym terenie, przy czym warunki dopuszczenia określa uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Mszczonowa obejmującego działki o nr ew.: 82/5, 82/6, 83, 84, 86, 87/2, 87/3, 87/6, 87/7, 87/8, 87/9, 88/1, 88/2, 89/3, 89/4, 89/5, 89/6, 90/3, 90/5, 90/6, 90/7, 90/8, 90/9, 90/10, 90/11 w ich granicach ewidencyjnych.

W planie nie występują:

- a) obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytki oraz dobra kultury współczesnej,
- b) obszary przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

V. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU I ZAKRESU PROBLEMOWEGO PLANU

W projekcie planu miejscowego wyznaczono tereny o przeznaczeniu podstawowym opisane poniżej:

1O/P – teren gospodarki odpadami. Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, teren gospodarowania odpadami w obiegu zamkniętym.

2OP – teren gospodarki odpadami. Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,

1P/O – 2P/O – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. Tereny gospodarki odpadami,

1 P/U – teren obiektów produkcyjnych składów i magazynów i zabudowy usługowej,

1 PG – teren górniczy, eksploatacja kopalni surowców ilastych, wydobywanie powierzchniowe,

1 Z – teren zieleni,

1 KDD – teren komunikacji – teren drogi publicznej - klasy dojazdowej.

Dla wyodrębnionych terenów ustalono przeznaczenie podstawowe i uzupełniające. Dla niektórych terenów ustalono również przeznaczenie dopuszczalne oraz warunki jego dopuszczenia.

Poniżej opisano wyznaczone tereny podając ich przeznaczenie podstawowe, uzupełniające i dopuszczalne oraz ogólne zasady zagospodarowania.

**Teren gospodarki odpadami, teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.
Teren gospodarowania odpadami w obiegu zamkniętym.
Teren posiada symbol 1 O/P.**

- przeznaczenie podstawowe - tereny gospodarki odpadami. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Teren gospodarowania odpadami w obiegu zamkniętym.

Ustalono zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.

Tereny obiektów produkcyjnych, które między innymi w procesie produkcji mogą wykorzystywać surowce wtórne i odpady.

- przeznaczenie uzupełniające:
 - obiekty budowlane związane z podstawowym przeznaczeniem terenu,
 - obiekty ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
 - komunikacja w tym miejsca postojowe,

- infrastruktura techniczna dla potrzeb działki lub terenu,
- zieleni.
- przeznaczenie dopuszczalne - lokalizacja budowli i urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.
 - remediacja gruntów i ziemi zanieczyszczonej.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- zagospodarowanie działki w sposób eliminujący niekorzystne oddziaływanie na tereny sąsiednie,
- działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych, z wyłączeniem działań wskazanych w tiret 4 tj. odzyskiem odpadów poza i instalacjami,
- obowiązek zachowania jednorodnej formy zabudowy w tym materiałów wykończeniowych i kolorystyki dla całej działki budowlanej,
- wypełnienie terenów wyrobisk po eksploatacji kopaliny odpowiednimi rodzajami odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi do rządnych przyległych terenów nieprzekształconych z zastrzeżeniem, że warstwę powierzchniową o grubości od 1 do 1,5 m należy formować w sposób zapewniający jej wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem ustalonym przedmiotowym planem,
- obowiązek realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż zachodniej granicy terenu 1O/P i północnej granicy terenu 2P/O, pomiędzy linią rozgraniczającą tereny a ogrodzeniem pełnym o wysokości powyżej 2,20 m.

Teren gospodarki odpadami, teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

Teren gospodarowania odpadami w obiegu zamkniętym.

Teren posiada symbol 2 O/P.

- przeznaczenie podstawowe - tereny gospodarki odpadami. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.
Ustalono zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.
Tereny obiektów produkcyjnych, które między innymi w procesie produkcji mogą wykorzystywać surowce wtórne i odpady.
- przeznaczenie uzupełniające:
 - obiekty budowlane związane z podstawowym przeznaczeniem terenu,
 - obiekty ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
 - komunikacja w tym miejsca postojowe,
 - infrastruktura techniczna dla potrzeb działki lub terenu,
 - zieleni.
- przeznaczenie dopuszczalne - lokalizacja budowli i urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii z wyłączeniem elektrowni wiatrowych i instalacji wykorzystujących biomasę.
 - remediacja gruntów i ziemi zanieczyszczonej.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- zagospodarowanie działki w sposób eliminujący niekorzystne oddziaływanie na tereny sąsiednie,

- o działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych, z wyłączeniem działań wskazanych w tiret 4 tj. odzyskiem odpadów poza i instalacjami,
- o obowiązek zachowania jednorodnej formy zabudowy w tym materiałów wykończeniowych i kolorystyki dla całej działki budowlanej,
- o wypełnienie terenów wyrobisk po eksploatacji kopaliny odpowiednimi rodzajami odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi do rządnych przyległych terenów nieprze-kształconych z zastrzeżeniem, że warstwę powierzchniową o grubości od 1 do 1,5 m należy formować w sposób zapewniający jej wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem ustalonym przedmiotowym planem,
- o obowiązek realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż zachodniej granicy terenu 1O/P i północnej granicy terenu 2P/O, pomiędzy linią rozgraniczającą tereny a ogrodzeniem pełnym o wysokości powyżej 2,20 m.

Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zabudowy usługowej, tereny gospodarki odpadami. Tereny o symbolach: 1P/O – 2P/O

przeznaczenie podstawowe - **tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zabudowy usługowej, tereny gospodarki odpadami.**

Ustalono zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.

Tereny obiektów produkcyjnych, które między innymi w procesie produkcji mogą wykorzystywać surowce wtórne i odpady.

- przeznaczenie uzupełniające:
 - o objekty ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
 - o komunikacja w tym parkingi,
 - o budynki garażowe, gospodarcze, administracyjne oraz inne objekty budowlane związane z podstawowym przeznaczeniem terenu,
 - o infrastruktura techniczna dla potrzeb działki lub terenu,
 - o zieleń.
- przeznaczenie dopuszczalne:
 - o usługi wspomagające transport w zakresie obsługi i napraw samochodów,
 - o bazy transportowe,
 - o działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych,
 - o lokalizacja budowli i urządzeń produkujących energię i ciepło z odnawialnych źródeł z wyłączeniem elektrowni wiatrowych i instalacji wykorzystujących biomasę.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- o zagospodarowanie działki w sposób eliminujący oddziaływanie na tereny sąsiednie,
- o obowiązek zachowania jednorodnej formy zabudowy w tym materiałów wykończeniowych i kolorystyki dla całej działki budowlanej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21 z późn. zm.) poprzez:

„**gospodarowanie odpadami**” – należy rozumieć zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępo-

wanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

„gospodarkę odpadami” – należy rozumieć wytwarzanie odpadów i gospodarowanie odpadami.

Teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. Teren o symbolu 1P/U

- przeznaczenie podstawowe - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej z wyłączeniem usług oświaty i ochrony zdrowia oraz opieki społecznej i innych o podobnym charakterze.
Teren produkcji energii z odnawialnych źródeł (istniejąca elektrownia wiatrowa).
- przeznaczenie uzupełniające
 - budowa budynków garażowych, gospodarczych i obiektów ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
 - tereny komunikacji, parkingów, infrastruktury technicznej,
 - zieleni.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- Obowiązek zachowania jednorodnej formy zabudowy w tym materiałów wykończeniowych i kolorystyki dla całej działki budowlanej;

Teren górniczy, eksploatacja kopalin surowców ilastych wydobyte powierzchniowe. Teren o symbolu 1PG

- przeznaczenie podstawowe - teren górniczy, eksploatacja kopalin surowców ilastych, wydobyte powierzchniowe.
Wydobyte pstrych iłów poznańskich ze złoża „Budy Mszczonowskie”. Realizacja obiektów budowlanych i urządzeń związanych z wydobyciem kopaliny.
- przeznaczenie uzupełniające:
 - drogi i ciągi technologiczne,
 - infrastruktura techniczna.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- uciążliwość dla środowiska wywołana funkcjonowaniem obiektów i urządzeń nie może wykraczać poza granice wyznaczonego terenu PG,
- należy przeprowadzić prace rekultywacyjne po rozliczeniu zasobów złoża i likwidacji terenu zakładu górniczego,
- teren obszaru górniczego należy oznakować i zabezpieczyć przed wejściem osób nieuprawnionych,
- obsługa komunikacyjna drogami wewnętrznymi zakładowymi o szerokości dostosowanej do potrzeb ruchu,
- rekultywacja terenu po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu z możliwością zabudowy i zagospodarowania terenu na cele produkcyjne.

W terenie o symbolu 1PG znajdują się istniejące tereny wydobywania kopalin surowców ilastych „Budy Mszczonowskie I/1”. W terenie tym zakazuje się zabudowy, z wyjątkiem realizacji budowli i urządzeń komunikacyjnych, urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać usunięte.

Sposób zagospodarowania terenu powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie powinien powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich.

Po wyeksploatowaniu surowców należy wykonać rekultywację terenu w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Ochrona złóż surowców mineralnych polega na:

- 1) prowadzeniu eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych,
- 2) racjonalnym gospodarowaniu złóż,
- 3) rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Teren zieleni o symbolu 1Z

- przeznaczenie podstawowe - tereny zieleni

Ogólne zasady zagospodarowania:

- wprowadzenie zieleni izolacyjnej o szerokości pasa min. 8.0 m zlokalizowanej wzdłuż przeznaczenia P/O.
- zakaz zabudowy budynkami.

Teren komunikacji - teren drogi publicznej – klasy dojazdowej. Teren o symbolu 1 KDD.

- przeznaczenie podstawowe - teren komunikacji - teren drogi publicznej – klasy dojazdowej.
- przeznaczenie uzupełniające - obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem obsługą ruchu drogowego, w tym zatoki postojowe, zieleń.
- przeznaczenie dopuszczalne - lokalizacja sieci infrastruktury technicznej, pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych.

Zasady gospodarowania: szerokość w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu -15,0 m, w części drogi w granicach opracowania 12,0 m, place manewrowe o szerokości wymiarowane na rysunku 24,5 m i 28,0 m.

Przekrój drogi 1/2 – jedna jezdnia o dwóch pasach ruchu.

Ogólne zasady zagospodarowania:

- nakaz zakończenia ulicy placem do zawracania,
- stosowanie narożnych ścięć linii rozgraniczających na skrzyżowaniach dróg zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych tj. narożne ścięcia linii rozgraniczających o wymiarach określonych na rysunku planu.

Tereny komunikacji - tereny dróg publicznych – klasy dojazdowej. Teren o symbolu 2 KDD.

- przeznaczenie podstawowe - tereny komunikacji - tereny dróg publicznych – klasy dojazdowej.
- przeznaczenie uzupełniające - obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego, w tym zatoki postojowe, zieleń.
- przeznaczenie dopuszczalne - lokalizacja sieci infrastruktury technicznej, pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych.
- zasady gospodarowania: szerokość w liniach rozgraniczających 6,5 m, dla terenu planowana szerokość drogi 12,0 m, zgodnie z rysunkiem planu, przekrój drogi 1/2 – jedna jezdnia o dwóch pasach ruchu.

Ogólne zasady zagospodarowania - ustalono stosowanie narożnych ścięć linii rozgraniczających na skrzyżowaniach dróg zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych tj. narożne ścięcia linii rozgraniczających o wymiarach określonych na rysunku planu.

Ponadto w projekcie planu ustalono, że do obsługi poszczególnych terenów można wyznaczyć drogi wewnętrzne o szerokości minimum 10,0 m. Drogi te winny mieć połączenie

z dwoma drogami publicznymi, w przypadku braku połączenia z drogą publiczną należy na drodze wewnętrznej wydzielić teren do zawracania o minimalnych wymiarach 20,0m x 20,0m.

W projekcie planu miejscowego ustalono ponadto, iż tereny, których przeznaczenie zostało zmienione planem, mogą być użytkowane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z ustaleniami planu miejscowego.

W projekcie planu ustalono szczegółowe zasady i standardy zagospodarowywania oraz zabudowy wyodrębnionych terenów, różnicując je w zależności od przeznaczenia terenu, charakteru zabudowy i uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Do najistotniejszych należą:

- ograniczenie intensywności zabudowy poprzez wskazanie maksymalnego i minimalnego wskaźnika zabudowy działki, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalenie zasad kształtowania zabudowy dla poszczególnych terenów,
- ustalenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od linii rozgraniczającej dróg w odległościach wskazanych na rysunku planu,
- ustalenie maksymalnej wysokości budynków na 25,0 m i obiektów budowlanych na 40,0 m oraz obiektów budowlanych na 190,0 m w obszarze istniejącej elektrowni wiatrowej w terenie o symbolu 1P/U,
- ustalenie zasad zaopatrzenia zabudowy w media i zasad wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną,
- zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych z wyłączeniem zanieczyszczonej gleby i ziemi przetwarzanych w procesie remediacji,
- zakaz termicznego przekształcania odpadów,
- możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- w terenach P/O dopuszczenie lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- ustalenie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym dopuszczenie na terenach O/P, P/U, U/P lokalizacji przedsięwzięć, których użytkowanie nie spowoduje przekroczenia poziomów substancji w powietrzu na poziomie wyższym niż dopuszczalne zarówno podczas rozruchu, likwidacji, jak i normalnej pracy instalacji.

Plan dopuszcza lokalizację zakładów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. W projekcie planu miejscowego dla terenów o symbolach: O/P, P/O w przypadku działań związanych z gospodarką odpadami, w celu ograniczenia negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć na środowisko projekt planu wskazuje, iż przy projektowaniu, realizacji i użytkowaniu należy stosować najlepsze dostępne techniki (BAT). Ponadto w projekcie planu ustalono zakaz magazynowania odpadów na otwartej przestrzeni z wyłączeniem odpadów z grupy 17, zgodnie z katalogiem odpadów zawartym w przepisach odrębnych z zakresu odpadów, używanych do odzysku poza instalacjami. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów do grupy 17 zaliczono odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych). W projekcie planu ustalono również zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.

W projekcie planu ustalono, iż

- ✓ oddziaływanie planowanych w obszarze planu budowli i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł związane z ograniczeniami w zabudowie, zagospo-

darowaniu i użytkowaniu terenu nie powinno przekraczać granicy wskazanej na rysunku planu,

- ✓ obiekty budowlane w sąsiedztwie linii energetycznych (w obszarze ograniczonego zagospodarowania) należy projektować, realizować oraz użytkować zachowując przepisy bezpieczeństwa, Polskie Normy i inne przepisy odrębne,
- ✓ zakaz zabudowy na terenie PG obiektami niezwiązanymi z eksploatacją złoża.

V. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ORAZ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2 000 Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI I MIĘDZY OD DZIAŁYWANAMI NA TE ELEMENTY

Obszary o największych walorach przyrodniczych i krajobrazowych znajdujące się na terenie gminy objęte zostały ochroną prawną, w trybie ustawy o ochronie przyrody. Zajmują one ok. 4 700 ha tj. ok. 30% ogólnej powierzchni gminy i wchodzi w skład Bolimowsko - Radziejowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z doliną środkowej Rawki.

Obszar opracowania znajduje się poza terenami chronionymi w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W obrębie analizowanego terenu nie stwierdzono jakichkolwiek obiektów objętych ochroną konserwatorską.

W obrębie analizowanego obszaru nie występują ani nie są wskazywane do objęcia ochroną obszary, które mogłyby zasilić Sieć Obszarów Natura 2000.

Najbliżej występującym obszarem chronionym w Sieci Natura 2 000 jest Obszar Siedliskowy pn. „Łąki Żukowskie” o kodzie PLH 140053. Znajduje się on w odległości ok. 4,5 km (w linii prostej) na północny zachód od obszaru opracowania.

Prognozuję, iż z uwagi na odległości oraz planowany sposób zagospodarowania obszaru opracowania, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu, nie będą mieć wpływu na Obszary Natura 2 000 i pozostałe obszary chronione, w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Ustalenia planu nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono te obszary.

Każda realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywołuje bądź wywoływać może skutki w środowisku naturalnym i w krajobrazie obszaru opracowania oraz w terenach sąsiednich. Charakter i rozmiar oddziaływań zależy od rodzaju przeznaczenia i wielkości elementu tworzącego zmiany.

Dla potrzeb niniejszego opracowania za istotną dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego w pierwszej kolejności uznano eksploatację surowców mineralnych (wydobycie powierzchniowe), w dalszej kolejności gospodarowanie odpadami oraz realizację i funkcjonowanie zabudowy produkcyjnej, magazynowej i usługowej w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W projekcie planu miejscowego ustalono możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. W terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz terenów gospodarowania odpadami innymi niż niebezpieczne, o symbolu P/O dopuszczono lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zakłady przemysłowe, w szczególności te zaliczane do zakładów o dużym ryzyku (ZDR) lub zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZZR), w przypadku wystąpienia awarii mogą stanowić zagrożenie dla środowiska oraz mieszkańców i ich mienia.

Planowanie przestrzenne jest jednym z narzędzi pozwalających na zmniejszanie tego zagrożenia poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów wokół takich zakładów, co powinno być odzwierciedlone w zapisach dokumentów planistycznych.

Dzieje się to poprzez odpowiednią lokalizację zakładów przemysłowych, jak również dzięki niedopuszczeniu do powstawania zabudowy mieszkaniowej oraz użyteczności publicznej w okolicy już istniejącego zakładu.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska poważna awaria to „zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jed-

na lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.

Z poważną awarią przemysłową mamy do czynienia wówczas gdy zdarzenie takie ma miejsce w zakładzie – rozumianym zgodnie z ww. Ustawą jako „jedna lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny oraz znajdujące się na nim urządzenia”.

Zgodnie z art. 248 Ustawy Prawo ochrony środowiska zakłady stwarzające zagrożenie poważną awarią przemysłową, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej występującej w zakładzie, uznaje się za zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZDR) albo za zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZZR). Rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, decydujące o zaliczeniu zakładu przemysłowego do któregoś z wymienionych rodzajów, określone są w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 73 Ustawy Prawo ochrony środowiska lokalizacja zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii powinna uwzględniać bezpieczne odległości od: budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej, obszarów chronionych przepisami Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, upraw wieloletnich, dróg krajowych i linii kolejowych o znaczeniu państwowym. Lokalizowanie tych zakładów powinno odbywać się także w bezpiecznych odległościach od istniejących zakładów, których działalność może być powodem wystąpienia poważnej awarii. Dla istniejących zakładów, które zlokalizowane są bez zachowania bezpiecznych odległości, odpowiednie organy Inspekcji Ochrony Środowiska, po uzyskaniu opinii właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej, mogą nakazać wprowadzenie dodatkowych rozwiązań technicznych w celu poprawy bezpieczeństwa ludzi. Można zauważyć, że regulacje prawne nie podają ani definicji „odległości bezpiecznej” ani referencyjnej metodyki jej wyznaczania.

Ustawa Prawo ochrony środowiska w art. 73 wprowadza zakaz lokalizowania nowych zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia mieszkańców na terenach zwartej zabudowy wsi oraz w granicach administracyjnych miast, z wyjątkiem terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod działalność produkcyjną, składowanie i magazynowanie. Rozbudowa istniejących zakładów przemysłowych stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii jest dopuszczalna na tych terenach, jeżeli przyczyni się do ograniczenia tego zagrożenia.

Prowadzący zakłady ZDR lub ZZR będą zobowiązani do wdrożenia programu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem. System ten powinien zagwarantować odpowiedni w stosunku do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska. Wprowadzono ponadto obowiązek stałej aktualizacji tego programu. Ponadto uszczegółowiono zakres informacji, które musi uwzględniać dokumentacja opracowywana przez prowadzących zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Określono zasady i tryb przeprowadzenia kontroli (w tym wspólnych kontroli Państwowej Straży Pożarnej i Inspekcji Ochrony Środowiska) w zakładach ZDR i ZZR. Wzmocniono również wymogi dotyczące dostępu społeczeństwa do informacji o zagrożeniach poważnymi awariami.

W związku z dopuszczeniem w obrębie obszaru opracowania realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko i lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przewiduje się, iż środowisko na analizowanym obszarze jest w dużym stopniu zagrożone.

W związku z tym wymagane są różne działania zabezpieczające obszar objęty planem, zwłaszcza poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnej granicy dla terenów przemysłowych, tak aby w jak największym stopniu ograniczyć ich negatywny wpływ na środowisko, a jednocześnie umożliwić funkcjonowanie i rozwój w ramach wyznaczonego terenu.

Ustalenia projektu planu zapewniają kontrolowany rozwój zabudowy o funkcjach produkcyjno-usługowych, zapewniają zachowanie zieleni, w sposób, który pozwoli na ograniczenie konfliktów funkcjonalno-przestrzennych między poszczególnymi obszarami, szczególnie terenami znajdującymi się poza obszarem opracowania.

W celu ochrony terenów przyległych przewidziano nasadzenie pasów zieleni izolacyjnej.

W projekcie planu nie wskazano bezpiecznych odległości. Poza strefą zieleni izolacyjnej, w miejscowym planie, nie ma żadnych ograniczeń dotyczących odległości, w jakiej może być lokalizowana zabudowa mieszkaniowa wyznaczona poza obszarem opracowania. Tereny funkcjonalne dla realizacji zabudowy mieszkaniowej wyznaczono w Studium po przeciwnej stronie drogi nr 50. Trudno przewidzieć, przy braku wiedzy dotyczącej technologii planowanych do realizacji przedmiotowych zakładów, czy obecna odległość pomiędzy obiektami stwarzającymi zagrożenie poważną awarią a obszarami wrażliwymi są odpowiednie.

W prawodawstwie polskim zagadnienia dotyczące poważnych awarii przemysłowych w nawiązaniu do zagospodarowania przestrzennego zawarte zostały przede wszystkim w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, Ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w szeregu akt wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, które wymieniono w dalszej części artykułu.

Zgodnie z art. 250 Ustawy Prawo ochrony środowiska w celu oceny bezpieczeństwa w zakładach ZDR i ZZR sporządzane są specjalistyczne opracowania. Dla ZDR są to: program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, system bezpieczeństwa, raport o bezpieczeństwie oraz wewnętrzny i zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy. Dla ZZR wymagane jest sporządzenie programu zapobiegania awariom. Zawartość raportu o bezpieczeństwie i planów operacyjno-ratowniczych określają odpowiednio: Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku i Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2003 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze. Informacje zawarte w tych opracowaniach mogą być bardzo pomocne przy sporządzaniu dokumentów planistycznych dotyczących zagospodarowania terenów wokół zakładów ZDR i ZZR i wyznaczaniu odległości bezpiecznych.

Działalność górnicza, gospodarowanie odpadami oraz inna działalność realizowana w ww. terenach, wyznaczonych w obszarze opracowania jest zawsze ingerencją w stan środowiska. Szczególnie działalność górnicza powoduje przekształcenie krajobrazu, wpływa na zmianę warunków krążenia wód powierzchniowych i podziemnych, może powodować degradację gleb i niszczenie środowiska przyrodniczego (zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna).

W cyklu życia zakładu górniczego, z punktu widzenia jego oddziaływania na środowisko, można wyróżnić trzy zasadnicze okresy:

- 1) przed eksploatacyjny okres robót geologicznych, zmierzających do rozpoznania i udokumentowania złoża,
- 2) budowy zakładu górniczego, udostępniania i eksploatacji złoża,
- 3) likwidacji zakładu górniczego i zagospodarowania terenu pogórniczego.

Oddziaływania działalności górnicznej na środowisko jest w dwójakiej postaci: ogólnej, doraźnej uciążliwości, takiej jak hałas, zapylenie oraz przekształceń środowiska. Przekształcenia środowiska w okresie wykonywania robót geologicznych, wykonywania wierceń lub rozpoznawczych wyrobisk górnicznych (szybików, sztolni) są zazwyczaj niewielkie, dotyczą bardzo ograniczonej przestrzeni i są krótkotrwałe i łatwe do usunięcia.

Poważne przekształcenia mają miejsce dopiero w czasie budowy i działalności zakładu górniczego. Niektóre z nich jak na przykład zmiany warunków wodnych są długotrwałe, ale przynajmniej częściowo przemijające, gdyż po likwidacji zakładu górniczego następuje naturalne ich odtworzenie. Trwałymi są przede wszystkim zmiany krajobrazowe (Radwanek-

Bąk 2001). W czasie eksploatacji złoża podejmowane są zabiegi mające przeciwdziałać niepożądanym jej skutkom dla środowiska lub łagodzić je. Po jej zakończeniu następują samoczynne procesy zmian środowiska (np. zawodnienie górotworu, osiadanie terenu nad niepodszadzonymi wyrobiskami) i podejmowane są działania naprawcze, w szczególności rekultywacja i zagospodarowanie terenu pogórniczego.

Zwrócić należy przy tym jednak uwagę, że tereny pogórniczne mogą posiadać nowe walory środowiskowe lub mogą je uzyskać w wyniku odpowiedniego ich zagospodarowania. Walory te ujawniają się jednak często dopiero po dłuższym czasie, po zakończeniu działalności zakładu górniczego. Nie są w związku z tym dostrzegane i łączone z wcześniejszą działalnością górniczą.

Za szczególne istotne należy uznać oddziaływanie na środowisko prowadzące do przeobrażeń struktur przyrodniczych związanych z realizacją przedsięwzięć dopuszczonych postanowieniami projektu planu miejscowego w tym:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w związku z przeznaczeniem gruntów pod eksploatację kruszywa, zabudowę kubaturową i budowę ciągów komunikacyjnych (dróg publicznych i wewnętrznych dopuszczonych w projekcie planu),
- zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się m. in. w zanikaniu zbiorowisk roślinności ruderalnej, głównie na nowych terenach zajmowanych pod zabudowę i rozbudowę sieci dróg oraz eksploatację surowców mineralnych,
- przeobrażenia w zakresie ciągów migracyjnych wielu gatunków zwierząt w związku z „nowym” zagospodarowaniem terenów,
- przekształcenie powierzchni ziemi i krajobrazu w związku z eksploatacją surowców oraz realizacją kubaturowych obiektów budowlanych i budynków (projekt planu dopuszcza realizację budynków do 40,0 m i obiektów budowlanych o maksymalnej wys. 190,0 m),
- wprowadzenia gazów lub pyłów do powietrza, (zwiększenie wielkości i powiększenie obszarów emisji wprowadzonych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z procesów grzewczych oraz urządzeń technologicznych w obiektach usługowych czy produkcyjnych, zwłaszcza przy zastosowaniu paliw stałych),
- długotrwałe zmiany warunków wodnych związane z działalnością zakładu górniczego (częściowo przemijające, gdyż po likwidacji zakładu górniczego następuje naturalne ich odtworzenie),
- powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków (w tym przemysłowych) i odpadów stałych, w rejonie nowych obiektów przeznaczonych na działalność usługową i produkcyjną,
- prawdopodobieństwo pogorszenia stanu sanitarnego wód podziemnych, zwłaszcza na terenach produkcyjno-usługowych - w strefach dopuszczonego wykorzystania zbiorników bezodpływowych i lokalnego systemu oczyszczania w sytuacji braku kanalizacji sanitarnej,
- wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu – w rejonach występowania działalności górniczej, produkcyjnej i usługowej oraz dróg o zwiększonym nasileniu ruchu.

1. Skutki wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska naturalnego

Wpływ na różnorodność biologiczną

Przyroda tworzy różnorodność, która zapewnia jej równowagę – utrzymanie homeostazy na poziomie osobników, gatunków i ekosystemów. Wynika to stąd, że zwykle stabilniejsze (odporniejsze, lepiej przystosowane, sprawniej reagujące na zmiany w środowisku) są układy złożone z większej liczby elementów i tym samym regulowanych (samoregulujących się) większą liczbą wzajemnych oddziaływań, niż układy złożone z mniejszej liczby różnych elementów powiązanych między sobą mniejszą liczbą oddziaływań.

Bioróżnorodność analizowanego terenu jest uboga. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono występowania cennych zbiorowisk roślinnych. Spośród zbiorowisk naturalnych przeważają wtórne zbiorowiska pól, lasów i łąk nie podlegające ochronie.

Przekształcenie terenów wolnych od zabudowy na tereny budowlane doprowadzi najprawdopodobniej do zabudowy wraz z ogrodzeniami i towarzyszącą infrastrukturą, co spowoduje nieodwracalne zmiany w całym środowisku tego terenu i doprowadzi do zubożenia bioróżnorodności.

Presja człowieka na środowisko ma dużo większe znaczenie w ubożeniu różnorodności genetycznej roślin. Rozszerzanie zbiorowisk antropogenicznych, likwidacja oraz rozdrobnienie płatów roślinności naturalnej i półnaturalnej, wybiórcza eksploatacja poszczególnych gatunków oraz wprowadzanie gatunków obcych, przekształcanie warunków siedliskowych, a także zmiany stosunków wodnych i składu chemicznego wód – to główne przyczyny zmniejszania się zmienności genetycznej roślin.

W związku z powszechną fragmentacją środowiska niezwykle znaczenie w ochronie różnorodności genetycznej mają korytarze ekologiczne, dające izolowanym populacjom możliwość panmiksji genów. Głównym celem korytarzy jest zapewnienie łączności między izolowanymi układami przestrzennymi i umożliwienie migracji. W przypadku realizacji zabudowy i co się z tym wiąże wprowadzenie licznych ogrodzeń, szlaki migracyjne zostaną zaburzone. Istniejące pierwotnie korytarze nie będą spełniać swojej roli.

Intensyfikacja zagospodarowania terenów pociągnie za sobą nieznaczne zmiany w strukturze gatunkowej flory i fauny obszaru opracowania i otoczenia. Przedmiotowy teren na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat został znacząco przekształcony i zubożony pod względem występowania tam roślin i zwierząt. Charakteryzuje się on nieznaczną różnorodnością biocenotyczną i ekosystemową. Ze względu na znaczne przekształcenia obszaru opracowania należy prognozować, iż zmiany w strukturze bioróżnorodności nie będą znaczące.

Nie mniej jednak w celu ochrony i wzbogacenia lokalnych wartości środowiskowych, przyrodniczych i krajobrazowych w projekcie planu ustalono wprowadzanie w terenach o symbolach P/O i O/P maksymalnej ilości zieleni towarzyszącej obiektom usługowym i produkcyjnym oraz pasów zieleni wzdłuż granic działek na tych terenach. Ustalenie zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na działkach pozwoli na zmniejszenie zubożenia walorów przyrodniczych.

Wpływu na krajobraz przyrodniczy, świat roślinny i zwierzęcy

Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania charakteryzuje się przekształconymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, nieznaczną różnorodnością biocenotyczną i ekosystemową. Obiekty budowlane i budynki wprowadzone dotychczas do istniejącego krajobrazu, spowodowały jego trwałe przekształcenie. Realizacja ustaleń planu miejscowego, ze względu na już przekształcony teren nie ma znaczącego wpływu na krajobraz obszaru. Skutki krajobrazowe eksploatacji kopalni surowców mineralnych będą zróżnicowane w zależności od etapu funkcjonowania zakładu. W fazie eksploatacji zmiany w krajobrazie będą najbardziej widoczne. Projekt planu zakłada, iż efektem rekultywacji terenu po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu, będzie zabudowa i zagospodarowanie terenu na cele produkcyjne i składowe, a więc nawiązujące do tego, co jest w bezpośrednim sąsiedztwie. Na terenie, gdzie planuje się zlokalizowanie składowiska odpadów, maksymalna rzędna składowania odpadów wynosi 180 m n.p.m. i zakłada dostosowanie do krajobrazu okolic. Obszar opracowania występuje w sąsiedztwie terenów zainwestowanych, które oddziałują na jakość krajobrazu (w tym dużego, odznaczającego się w krajobrazie, zakładu produkcyjnego i farmy wiatrowej). Dlatego też realizacja planu nie spowoduje nagłego zakłócenia wartości krajobrazowych terenu.

W obrębie analizowanego terenu nie prowadzono obserwacji i nie dokonano inwentaryzacji występującej tam fauny. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terenów pod względem zagospodarowania znajdujących się w sąsiedztwie, należy spodziewać się, że istniejąca na terenie fauna może być zróżnicowana. Realizacja zabudowy, zgodnie z ustaleniami projektu planu spowoduje dalszą utratę siedlisk dostępnych dla zwierząt. Zmniejszenie powierzchni nadającej się do zasiedlenia wpłynąć może np. na zmniejszanie się lub wycofywanie się populacji oraz zmniejszanie się liczebności zwierząt zamieszkujących w obrębie obszaru opracowania i w jego sąsiedztwie. Dla małych populacji zwierząt niebezpieczne są także lokalne zmiany warunków siedliskowych.

W terenach poddanych presji urbanizacji (ruch samochodowy, hałas związany z działalnością produkcyjną i usługową oraz eksploatacją surowców mineralnych) może nastąpić wypłoszenie zwierzyny bytującej w tym obszarze. Powstanie zabudowy uniemożliwi osiedlenie się zwierząt o dużych areałach osobniczych (żerowiskowych). Zwiększonej antropopresji poddane są te zwierzęta, które rozmnażają się lub żerują na powierzchni ziemi i nie wysoko nad nią oraz wrażliwe na niepokojenie. Bliskość zabudowy może spowodować, że nie będą osiedlały się zwierzęta, głównie ptaki żyjące w zakrzewieniach lub na granicy pól i zadrzewień.

Wpływ realizacji zabudowy na awifaunę, w przypadku realizacji planowanych inwestycji poza okresem lęgowym i okresem gromadzenia się ptaków do przelotów oraz okresem migracji powinien być znacznie ograniczony.

W fazie prac budowlanych i działalności zakładu górniczego wystąpią niekorzystne czasowe oddziaływania na szatę roślinną. Główne zagrożenie spowodowane jest fizycznym usuwaniem roślinności w pasie technicznym robót oraz możliwością zmiany warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych, przekształcenie gleby i utwardzanie podłoża.

W celu zminimalizowania tych niekorzystnych oddziaływań ustalenia projektu planu wprowadzają minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ograniczający uszczuplenie powierzchni, na których występuje roślinność.

Skala powstałych oddziaływań środowiskowych jest przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji ustaleń planu. Prawdopodobnie zmiany wynikające z przedmiotowych zmian projektu planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lub tymczasowa, lecz o umiarkowanej sile. Najbardziej drastyczną zmianą dla stanu i funkcjonowania flory będzie pełna realizacja ustaleń projektu planu w zakresie nowych inwestycji, kiedy to zostanie zniszczona istniejąca pokrywa roślinna. Prawdopodobnie część roślinności zostanie zastąpiona przez nasadzenia ozdobne, co stanowi pewnego rodzaju rekompensatę dla środowiska.

Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta będą bezpośrednio, trwałe i negatywne o znaczącej sile oddziaływania. W związku z realizacją ustaleń planu należy liczyć się z powstaniem zmian w krajobrazie. W miejsce użytków rolnych, leśnych i nieużytków może powstać zabudowa przemysłowa, usługowa, magazynowa.

Tereny pogórnice mogą posiadać nowe walory środowiskowe lub mogą je uzyskać w wyniku odpowiedniego ich zagospodarowania. Walory te ujawniają się jednak często dopiero po dłuższym czasie, po zakończeniu działalności zakładu górniczego. Nie są w związku z tym dostrzegane i łączone z wcześniejszą działalnością górniczą. Na terenach poeksploatacyjnych mogą pojawić się nowe, często zróżnicowane siedliska roślin i zwierząt, powstawać nowe, atrakcyjne wizualnie formy krajobrazowe (zbiorników wodnych, wzniesień w monotonnym, płaskim terenie).

Wpływ na powierzchnię ziemi oraz glebę

Określone w projekcie planu zasady i charakter zagospodarowania poszczególnych terenów spowodują istotne zmiany w ukształtowaniu terenu.

Przekształcenia związane będą z powstawaniem nasypów z gruntu wybranego pod fundamenty budynków bazy magazynowo - transportowej służącej magazynowaniu odpadów (zgodnie z § 2. 1. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z dnia 25 stycznia 2013 r., poz. 122, „podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany posiadać bazę magazynowo - transportową”) oraz w trakcie realizacji obiektów infrastruktury podziemnej i naziemnej, ciągów komunikacyjnych i eksploatacji surowców mineralnych. Na powierzchniach tych całkowicie zniszczeniu ulegną gleby.

Należy przypuszczać, iż w terenach gdzie dojdzie do zabudowy, istniejące warstwy glebowe ulegną przemieszczeniu. W sposób trwały zniszczeniu ulegną profile glebowe na powierzchniach, które będą zajęte przez zabudowę usługową czy przemysłową oraz zabudowę innych funkcji np. pod komunikację i inne utwardzenia oraz kopalnie. Wierzchnie warstwy gleby zostaną zdewastowane i zastąpione przez nasypy antropogeniczne.

Realizacja zabudowy i kopalni oraz dróg dojazdowych wpłynie miejscowo na przekształcenia terenu i gleby, co spowoduje zmiany składu gatunkowego szaty roślinnej, a w efekcie przyniesie zmiany w lokalnym obiegu wody.

Zmiana zagospodarowania terenu wiąże się z trwałym i nieodwracalnym zniszczeniem warstwy glebowej. Nie będą to zmiany znaczące ponieważ gleby te charakteryzują się niskimi wartościami przydatności rolniczej. Należy ponadto założyć, że usuwana wierzchnia warstwa ziemi z wykopów zostanie zagospodarowana w obrębie poszczególnych nieruchomości. Niskie klasy bonitacyjne gleb oraz ich odłogowanie, stanowią niekorzystne uwarunkowania dla rozwoju rolnictwa lub jego dalszej intensyfikacji.

Odpady powstające w związku z budowlami nie będą stanowiły zagrożenia dla gleby czy wód. Mają być one (wg. ustaleń projektu planu) usuwane w oparciu o niezbędne urządzenia służące gromadzeniu odpadów do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia.

Efektom przeprowadzonej rekultywacji terenu górniczego może być wymiana gleb o niskiej produktywności na lepsze jakościowo gleby uprawne, formowane w ramach rekultywacji, wspomaganie gospodarki leśnej przez tworzenie odpowiedniejszych warunków glebowo-wodnych, bardziej korzystnych dla zalesienia czy odnawiania drzewostanu i poprawę jego jakości. Nie mniej jednak w projekcie planu ustalono, iż efektem rekultywacji terenu po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu, będzie zabudowa i zagospodarowania terenu na cele produkcyjne i składowe.

Skutki wpływu na środowisko wodno-gruntowe

Na rozpatrywanym terenie wody powierzchniowe nie występują. Z uwagi na dużą przepuszczalność gruntu wody opadowe szybko infiltrują w podłoże, a teren odwadniany jest głównie poprzez spływ wód podziemnych.

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzenie zabudowy rozumianej, jako powierzchnie nieprzepuszczalne. Doprowadzi to do uszczelnienia podłoża i zmniejszenia infiltracji wód opadowych do gruntu. Ponadto możliwa jest alkalizacja środowiska glebowego w związku ze stosowaniem różnorodnych materiałów budowlanych do budowy obiektów ustalonych planem.

Intensywne zagospodarowanie terenu (działalność obiektów produkcyjnych, magazynów i zabudowy usługowej oraz gospodarowanie odpadami) może stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń. Dotyczy to przede wszystkim nieprawidłowych lub nie gwarantujących pełnej ochrony rozwiązań technologicznych w zakresie odprowadzania ścieków, gospodarki odpadowej, urządzeń oczyszczających, jak również ryzyka wystąpienia ewentualnych awarii. Istotne jest więc zachowanie szczególnej ostrożności w zakresie gospodarki ściekowej i zapewnieniu rozwiązań zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do gruntu. Dlatego też istotne będzie prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

W terenach gdzie dopuszczono działania ustalone w projekcie planu miejscowego należy liczyć się z przekształceniami związanymi z oddziaływaniami bezpośrednimi krótkoterminowymi takimi jak:

- ingerencja w środowisko gruntowe podczas prowadzenia prac budowlanych,
- powstawaniem nasypów z gruntu wybranego pod fundamenty budynków i w trakcie realizacji obiektów infrastruktury podziemnej i naziemnej,
- przemieszanie mas ziemnych,
- wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie.

Nowe inwestycje mogą skutkować oddziaływaniem bezpośrednim i stałym, takimi jak:

- uszczelnienie podłoża,
- przeobrażenie gruntów,
- zmniejszenie areału terenów aktywnych biologicznie.

Zwiększenie udziału terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do:

- intensyfikacji spływu powierzchniowego,
- ograniczenia zasilania wodą, co w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić może do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Prognozuje się, iż w efekcie realizacji kopalni łożysk, inwestycji kubaturowych i infrastrukturalnych mogą powstać oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w postaci:

- wahań zwierciadła wód gruntowej związane z pracami ziemnymi na etapie budowy,

- tworzenie warunków do przemieszczania się zanieczyszczeń w środowisku wodno-gruntowym.

Oddziaływaniem długoterminowym będzie:

- zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej,
- ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby,
- zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Podstawowym zagrożeniem dla wód gruntowych ze strony planowanego przedsięwzięcia jakim jest gospodarka odpadami, jest możliwość migracji do wód zanieczyszczonych odcieków. Analizując przewidywany wpływ odcieków na wody gruntowe w miejscu lokalizacji miejsca do składowania i segregacji odpadów należy wziąć pod uwagę następujące przesłanki: - warunki hydrogeologiczne w miejscu lokalizacji są raczej niekorzystne dla realizacji terenu magazynowania i sortowania odpadów, gdyż teren budują łatwo przepuszczalne utwory piaszczyste, a wody gruntowe występują stosunkowo płytko.

Ważnym elementem przy realizacji gospodarki odpadami jest, aby miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów były zabezpieczone przed emisją zanieczyszczeń do gruntu. Miejsca magazynowania selektywnie zebranych odpadów komunalnych były zabezpieczone przed emisją zanieczyszczeń do gruntu oraz zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych.

Teren bazy magazynowo - transportowej był wyposażony w urządzenia lub systemy zapewniające zagospodarowanie wód opadowych i ścieków przemysłowych, pochodzących z terenu bazy zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r., poz. 1121).

W celu zminimalizowania negatywnych oddziaływań na środowisko wodno-gruntowe w projekcie planu ustalono:

- na terenach O/P, P/O, P/U przed przystąpieniem do zagospodarowania zgodnego z ustaleniami planu należy wykonać zabezpieczenia terenu pozwalające na ochronę wód i gruntu przed niekontrolowanym przepływem substancji mogących wprowadzać zanieczyszczenia do gruntu,
- wprowadzono ochronę wód podziemnych poprzez nakaz stosowania rozwiązań technicznych eliminujących negatywne oddziaływanie na wody podziemne,
- ścieki przemysłowe przed zrzutem do odbiornika wymagają oczyszczenia wstępnego z zanieczyszczeń przemysłowych w urządzeniach oczyszczających, niezależnie od dalszego sposobu oczyszczania,
- zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych w granicach działki budowlanej z zachowaniem wymagań przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego,
- dopuszczono odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych do wód, z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego, w przypadku braku możliwości zagospodarowania tych wód w granicach działki budowlanej,
- ustalono nakaz zredukowania poziomu zanieczyszczeń w wodach opadowych i roztopowych odprowadzanych do ziemi lub wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dopuszczono remediację gruntów i ziemi zanieczyszczonej - usunięcia lub zmniejszenia ilości zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wprowadzonych do niej w wyniku działalności człowieka.

Konsekwencją stworzenia nowych przedsięwzięć i inwestycji może być zwiększone zapotrzebowanie na wodę z ujęć podziemnych. Na tym etapie trudno jest określić, jaka będzie wielkość poboru wód i czy nowe ujęcia spowodują zmiany w obrębie użytkowego poziomu wodonośnego i ewentualne zmiany w obrębie połączeń hydraulicznych pomiędzy wodami podziemnymi i powierzchniowymi. Niemniej każde ujmowanie wód podziemnych do celów gospodarczych oraz w większych ilościach dla celów prywatnych, wymaga pozwolenia wodno - prawnego, które będzie określało zrównoważone warunki korzystania z tych zasobów. Ponadto studium podkreśla obowiązek prowadzenia racjonalnej gospodarki wodnej pozwalającej na ograniczenie zużycia wody oraz zakłada prowadzenie działań zapobiegających ponadnormatywnym poborom wód.

Przewiduje się, iż dopiero w warunkach pełnej realizacji ustaleń projektu planu dotyczących gospodarki wodno-ściekowej zostanie zabezpieczone środowisko wodno-gruntowe w związku z prowadzeniem działalności ustalonych projektem planu miejscowego. W przypadku stwierdzenia zanieczyszczeń projekt planu dopuszcza remediację zanieczyszczeń i przywrócenie glebie jej wcześniejszych wartości użytkowych.

Skutki wpływu na klimat lokalny

Charakter zmian wprowadzonych projektem planu nawiązuje do obecnego charakteru zagospodarowania. Dlatego też ustalenia planu w niewielkim stopniu wpłyną modyfikująco na warunki klimatu lokalnego. Wprowadzenie „nowej” zabudowy może ograniczać możliwość przewietrzania terenu i może przyczynić się do osłabienia prędkości wiatrów szczególnie w warstwie przyziemnej. W miarę pojawiania się roślinności ozdobnej i izolacyjnej, towarzyszącej powstałym obiektom, zoptymalizuje się warunki termiczno-wilgotnościowe.

Wprowadzenie nowych źródeł zanieczyszczenia powietrza może przyczynić się do pogorszenia stanu higieny atmosfery. Potencjalne uciążliwości będą łagodzone przez użycie nieuciążliwych dla środowiska urządzeń grzewczych. Ze względu na wzrost szorstkości terenu (nową zabudowę) zmniejsza się prędkości wiatrów oraz wzrosnąć może nieco temperatura powietrza.

Skutki wpływu na klimat akustyczny

Zmiany w klimacie akustycznym mogą nastąpić zarówno w fazie realizacji, jak i w fazie eksploatacji instalacji i inwestycji dopuszczonych projektem planu miejscowego.

Najbardziej uciążliwe akustycznie, na omawianym terenie, będą prace związane eksploatacją kopalni, składowaniem odpadów – emisje stałe, ewentualną budową sieci infrastruktury technicznej oraz obiektów usługowych, produkcyjnych i magazynów – emisja w czasie prowadzenia inwestycji. Można przypuszczać, iż również w okresie budowy niezbędnych obiektów będzie miała miejsce emisja hałasu i wibracji. Wiąże się to z obecnością maszyn takich jak walce wibracyjne, spycharki, ładowarki, samochody ciężarowe i inne urządzenia, które będą pracowały przy budowie nowych obiektów. Jest to związane z określoną emisją dźwięku. Ponadto nastąpi nasilenie ruchu pojazdów, związane z transportem materiałów budowlanych na miejsce budowy. Zakłada się, iż przy prawidłowo i sprawnie prowadzonych robotach oddziaływanie będzie krótkookresowe i nie będzie miało większego znaczenia dla środowiska w okresie prowadzenia robót. Źródłem hałasu podczas eksploatacji poszczególnych obiektów dopuszczonych planem może być m. in. spalarnie odpadów komunalnych, gdzie głównym źródłem hałasu są napędy mechaniczne, wentylatory, sprężarki, dźwigi oraz hałas komunikacyjne emitowany przez samochody dowożące odpady. Eksploatacja łóż i ich obsługa transportowa również będzie dodatkowym emitorem hałasu. Można natomiast założyć, iż uciążliwości te będą przemijające, występować będą tylko w czasie działalności zakładu górniczego.

Ponieważ w projekcie planu nie precyzuje się rodzaju poszczególnych instalacji i inwestycji, ocena wpływu ustaleń planu na klimat akustyczny obszaru opracowania i terenów w sąsiedztwie jest jedynie hipotetyczna.

Sformułowanie na etapie tworzenia planu ustaleń umożliwiających ograniczenie ponadnormatywnych oddziaływań hałasu – poprzez nakaz stosowania rozwiązań przeciwhałasowych (technicznych i organizacyjnych), umożliwi również wymagane ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku na terenie o określonym przeznaczeniu i charakterze zagospodarowania nie jest normowany przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W rozporządzeniu każdy rodzaj terenu ma przypisane wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu dla różnych przedziałów czasu. Wg w/w rozporządzenia planowana funkcja terenu nie jest terenem podlegającym ochronie akustycznej.

W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego terenu nie występują tereny hałasowo wrażliwe i prawnie chronione. Odległość dzieląca tereny chronione od źródeł potencjonalnego hałasu jest na tyle duża, że ewentualne ponadnormatywne emisje dźwięków emitowane z przedmiotowego obszaru nie będą stanowić uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. W celu minimalizowania ewentualnych uciążliwości hałasowych, w projekcie planu ustalono obowiązek utworzenia pasów zieleni izolacyjnej w terenach gospodarowania odpadami innymi niż niebezpieczne oraz w terenach obiektów produkcyjnych.

Skutki wpływu na powietrze atmosferyczne

W związku realizacją ustaleń planu można prognozować, iż w obszarze opracowania powstaną nowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza.

Powstawanie nowych inwestycji wywoływać będzie zwiększony ruch samochodów. Samochody, głównie ciężarowe obsługujące budowę poszczególnych inwestycji oraz późniejsze ich funkcjonowanie. Wzrost natężenia ruchu kołowego wywoła zwiększenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery (źródłem jest powstawanie produktów spalania w silnikach samochodowych). W procesie spalania powstają substancje toksyczne dla człowieka, zwierząt i roślin. Należą do nich: tlenki azotu, tlenek węgla, metale ciężkie pyły PM 10 i PM 2,5, ozon, ołów i węglowodory w tym benzo(a)piren mający właściwości rakotwórcze.

Emisja zanieczyszczeń do atmosfery związana będzie również z pracującym sprzętem na placach budowy. Będą to oddziaływania krótkotrwałe i odwracalne, a przy sprawnym prowadzeniu robót nie będą miały większego wpływu na stan środowiska. Źródłami emisji zanieczyszczeń będą w tym przypadku silniki maszyn budowlanych oraz prace ziemne, których przeprowadzanie generuje powstawanie zanieczyszczeń pyłowych. Emisja pyłów może być związana z rozwiewaniem urobku wydobytego podczas robót ziemnych i składowanego w rejonie budowy. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będą czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza na przedmiotowym terenie.

Pewną uciążliwość dla otoczenia może być proces segregacji odpadów, dopuszczony ustaleniami planu. Dokuczliwe mogą być lekkie frakcje odpadów (papier, folia) oraz pyły, przenoszone z wiatrem nieraz na znaczne odległości. Ograniczenie skali i zasięgu tego oddziaływania można osiągnąć poprzez m.in.:

- wykonanie ogrodzenia z gęstej siatki o odpowiedniej wysokości,
- nasadzenie pasa zieleni izolacyjnej,
- zraszanie przyzmy odpadów.

Proces segregacji odpadów związany jest z powstawaniem odorów, które mogą być wywołane frakcjami organicznymi odpadów komunalnych.

Podstawowym założeniem powinno być, że segregacja odbywa się na bieżąco i magazynowanie surowców trwać powinna nie dłużej niż 3 dni. W projekcie planu ustalono, iż działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych, co niewątpliwie zminimalizuje uciążliwości związane z prowadzeniem tej działalności. Ponadto aby zminimalizować ewentualne uciążliwości związane z gromadzeniem i segregacją odpadów w projekcie planu ustalono, iż postępowanie z odpadami winien być zgodny z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami. Ponadto sposób zagospodarowania działki musi uwzględniać zapewnienie terenu do czasowego magazynowania odpadów przed ich wywozem w sposób niezagrażający środowisku.

Jakość powietrza atmosferycznego zależy ponadto od zastosowanego rodzaju ogrzewania obiektów produkcyjno-usługowych i rodzaju prowadzonej działalności.

W celu zminimalizowania uciążliwości związanych z emisją toksycznych substancji do powietrza w projekcie planu ustalono, iż „zaopatrzenie w ciepło odbywać się będzie z indywidualnych źródeł ciepła, z zastosowaniem m.in. ekologicznych czynników grzewczych w szczególności: energii wód geotermalnych, gazu, oleju opałowego niskosiarkowego, ener-

gii elektrycznej, energii słonecznej oraz odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi”.

Skutki wpływu wydobycia surowców naturalnych

Ustalenia miejscowego planu uwzględniają kontynuację wydobycia surowca z terenu kopalni itów oraz postulują zrehabilitowanie obecnego, jak i przyszłego wyrobiska. Prace rekultywacyjne wg. ustaleń planu „należy przeprowadzić po rozliczeniu zasobów złoża i likwidacji terenu zakładu górniczego”. Rekultywacja terenu po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu ma być ukierunkowana na cele produkcyjne i składowe z możliwością zabudowy.

Eksploatacja surowca z terenu zagospodarowanego złoża itów poznańskich do produkcji kruszyw lekkich „Budy Mszczonowskie” będzie odbywać się nadal na podstawie koncesji udzielonej dla PKL „KERAMZYT” w Mszczonowie przez Marszałka Województwa Mazowieckiego do roku 2027.

Prognozując oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko w zakresie eksploatacji surowców naturalnych, cennymi informacjami są doświadczenia oddziaływań już zaistniałych w trakcie eksploatacji przeprowadzonej w tym złożu. Główną zmianą w środowisku jest odkształcona rzeźba terenu w skutek eksploatacji złoża itów. Oddziaływanie na środowisko złoża, ograniczało się do oddziaływania na gleby, powierzchnię terenu objętego robotami odkrywkowymi, tymczasowego składowania nadkładu oraz wydobywania surowca. Prowadzona działalność (eksploatacja złoża) nie wpłynęła na skażenie gleby, nie doprowadziła do pogorszenia jakości wód powierzchniowych na tym terenie. Nie spowodowała obniżenia poziomu wód gruntowych analizowanym na terenie. Emisja spalin i hałasu miała charakter lokalny i okresowy. Sama eksploatacja złoża nie wpłynęła na istniejący stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Zwiększony hałas związany był z obsługą eksploatacji surowca. Występował on głównie na drogach prowadzących do wyrobiska. Ze względu na odległość od najbliższej zabudowy mieszkaniowej (ok. 1,5 km) i sąsiedztwo terenu z drogami przenoszącymi znaczący ruch komunikacyjny hałas powodowany przez środki transportowe wywożące surowiec prawdopodobnie nie miał żadnego negatywnego wpływu na okolicznych mieszkańców.

W celu zminimalizowania uciążliwości związanych z funkcjonowaniem złoża w projekcie planu ustalono tzw. „ogólne zasady zagospodarowania”:

- o uciążliwość dla środowiska wywołana funkcjonowaniem obiektów i urządzeń nie może wykraczać poza granice wyznaczonego terenu PG,
- o należy przeprowadzić prace rekultywacyjne po rozliczeniu zasobów złoża i likwidacji terenu zakładu górniczego,
- o teren obszaru górniczego należy oznakować i zabezpieczyć przed wejściem osób nieuprawnionych,
- o obsługa komunikacyjna drogami wewnętrznymi zakładowymi o szerokości dostosowanej do potrzeb ruchu,
- o rekultywacja terenu po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu z możliwością zabudowy i zagospodarowania terenu na cele produkcyjne.

Wpływ na stan bezpieczeństwa, w tym ryzyko występowania poważnych awarii

Zgodnie z art. 3 pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska jako poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.

Awaryjne mogą mieć miejsce szczególnie w zakładach, gdzie przechowywane są substancje niebezpieczne (np. toksyczne, łatwopalne, wybuchowe). Zgodnie z ww. ustawą zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR).

Poprzez pojęcie zakładu rozumie się instalacje wraz z terenem i urządzeniami tam znajdującymi się. Natomiast instalacje to techniczne urządzenie stacjonarne, zespół

urządzeń lub obiekty budowlane, które mogą spowodować emisję. Tak więc obiektem niebezpiecznym mogą być nie tylko instalacje przemysłowe, lecz także obiekty magazynowe, hurtownie, składy i inne, obiekty budowlane.

Fragment obszaru opracowania znajduje się w strefie aktywności gospodarczej „G”, w której możliwa jest lokalizacja m.in. składów i magazynów. W sąsiedztwie przebiegają główne trasy komunikacyjne - droga nr 50 i droga nr 8, gdzie może dojść do wypadku z udziałem pojazdów i cystern. Zdarzenia tego typu mogą powodować negatywne oddziaływania, raczej o charakterze krótkotrwałym. Na analizowanym terenie nie występują rurociągi paliwowe lub gazowe, które mogłyby potencjalnie stanowić ryzyko wystąpienia awarii. Lokalizacja strefy aktywności gospodarczej jest korzystna z punktu widzenia potencjalnych zagrożeń, gdyż jest oddalona jest od obszarów zwartej zabudowy wsi. Niezmiernie ważne jest jednak zapewnienie odpowiednich rozwiązań chroniących środowisko gruntowo – wodne przed wpływem ewentualnych zanieczyszczeń powstałych w wyniku awarii.

Skutki wpływu na zabytki i dobra materialne

W obszarze projektu planu nie występują obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytki, w tym krajobrazy kulturowe oraz dobra kultury współczesnej. Dlatego też ustalenia projektu planu nie dotyczą powyższego zagadnienia.

Oddziaływanie na ludzi

Ustalenia projektu planu miejscowego mogą mieć wpływ zarówno na ludzi zamieszkujących tereny w sąsiedztwie obszaru opracowania jak i na zatrudnionych w przedmiotowym terenie pracowników.

Biorąc pod uwagę rodzaj dopuszczonego przeznaczenia poszczególnych terenów niewątpliwie oddziaływania na pracowników będą zróżnicowane w zależności od rodzaju inwestycji, fazy jej realizacji oraz eksploatacji. Szczegółowy wpływ ustaleń na ludzi zależy będzie od funkcji, parametrów i zastosowanych rozwiązań technicznych konkretnych przedsięwzięć realizowanych w przedmiotowych terenach. Nie można również wykluczyć, iż na wyznaczonych terenach aktywności produkcyjno-usługowych ujętych w projekcie planu realizowane będą przedsięwzięcia, które ze względu na charakter oraz lokalizację mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddziaływania polegające na typowych uciążliwościach związanych z emisją hałasu, pyłu i spalin oraz zagrożeniach wynikających z użytkowania maszyn budowlanych będą dotyczyły przede wszystkim pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prowadzenie robót. Prognozuje się, iż będą to oddziaływania krótkotrwałe i nie powinny mieć znaczącego wpływu na zdrowie ludzi, pod warunkiem zachowania wszelkich przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania nie występują tereny z zabudową mieszkaniową. Najbliższa zwarta zabudowa znajduje w odległości ok. 500 m na południowy zachód od granicy obszaru opracowania (po przeciwnej stronie drogi nr 50).

W celu zminimalizowania ewentualnych uciążliwości, w projekcie planu ustalono, iż „zagospodarowanie działek powinno nastąpić w sposób eliminujący niekorzystne oddziaływanie na tereny sąsiednie. Działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych. Uciążliwość dla środowiska wywołana funkcjonowaniem obiektów i urządzeń nie może wykraczać poza granice wyznaczonego terenu „PG”. W celu ograniczenia uciążliwości hałasowych w projekcie planu ustalono obowiązek wprowadzenia na granicy uciążliwych terenów produkcyjno-usługowych, pasy zieleni izolacyjnej. W projekcie planu ustalono teren zieleni o symbolu „Z”, pomiędzy północną granicą planu, a terenami obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, terenów zabudowy usługowej i terenów gospodarki odpadami - tereny symbolu „P/O”, który stanowić będzie „zielony ekran” izolujący ww. tereny od terenów sąsiednich. Ponadto w obrębie terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz terenów zabudowy usługowej o symbolu „P/U”, terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz terenów zabudowy usługowej i terenów gospodarki odpadami o symbolu „P/O”, terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów o symbolu „O/P” ustalono wprowadzenie zieleni towarzyszącej obiektom usługowym, magazynowym i produkcyjnym oraz pasów zieleni

wzdłuż granic działek. Niewątpliwie poprawi ona walory estetyczne na terenach produkcyjno-usługowych jak i w sąsiedztwie terenów doń przylegających.

Projekt planu właściwie przewiduje rozwiązanie chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu.

W związku z powyższym nie prognozuje się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi.

W związku z powyższym należy stwierdzić, iż zaprojektowane funkcje oraz zasady zagospodarowania, przy zachowaniu wszystkich zakazów i nakazów dotyczących ochrony środowiska, nie powinny stwarzać zagrożeń dla zdrowia ludzi.

2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko

Konkretne inwestycje, realizowane w oparciu o ustalenia projektu planu mogą wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Przy zachowaniu ograniczeń wprowadzanych zapisami projektu planu, a także wymogów prawa określonych przepisami odrębnymi, nie przewiduje się, by realizacja tych ustaleń wywierała znaczące oddziaływanie na środowisko (w rozumieniu oddziaływań, które prowadzą do przekroczenia ustalonych przepisami prawa standardów lub norm).

Szczegółowy wpływ ustaleń na środowisko zależeć będzie od funkcji, parametrów i zastosowanych rozwiązań technicznych konkretnych przedsięwzięć realizowanych w przedmiotowych terenach.

Nie można również wykluczyć, iż na wyznaczonych terenach aktywności produkcyjno-usługowych ujętych w projekcie planu realizowane będą przedsięwzięcia, które ze względu na charakter oraz lokalizację mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, dla których zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązek przeprowadzenia oceny stwierdza w drodze postanowienia organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (zgody na realizację danego przedsięwzięcia) w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które wskazuje grupę przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających w każdym wypadku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (o.o.ś.) oraz katalog przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, fakultatywnie wymagających przeprowadzenia o.o.ś. Ww. przedsięwzięcia, w obu grupach, bez względu na konieczność przeprowadzenia oceny bądź braku takiej potrzeby, wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W odniesieniu do tego typu przedsięwzięć, dokładna analiza przewidywanych oddziaływań i ich skutków środowiskowych przeprowadzona będzie na etapie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Powstające nowe obiekty budowlane czy inne działania inwestycyjne powinny zachowywać normy środowiskowe, określone w przepisach odrębnych, a tym samym ich wpływ na środowisko zamykać się powinien w granicach nieruchomości.

Nie można wykluczyć, że błędy technologiczne, brak kontroli wdrażania odpowiednich zabezpieczeń czy też skumulowane oddziaływania z wielu terenów mogą skutkować zwiększeniem presji na środowisko.

3. Ogólna ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, jakość życia i zdrowia ludzi

Przewidywane skutki oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko i jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane co do charakteru zmian, trwałości przekształceń, natężenia zachodzących zmian, częstotliwości zmian i ich zasięgu przestrzennego. Spodziewane przeobrażenia w środowisku w związku z wprowadzeniem ustaleń planu miejscowego mogą być znaczące lub bez znaczącego negatywnego oddziaływania na ogólny stan środowiska obszaru opracowania i terenów przyległych przy zachowaniu obowiązujących przepisów prawa i ustaleń projektu planu miejscowego.

Analiza ustaleń projektu planu, będącego przedmiotem niniejszego opracowania pozwala określić zmiany, jakie wprowadza ten projekt w możliwe przyszłe zagospodarowanie obszaru. Wprowadzane zmiany polegają przede wszystkim na dostosowaniu funkcji obszaru, zgodnie z ustaleniami Studium.

Obszar opracowania, znajduje się w większym kompleksie obszaru funkcjonalnego wyznaczonego w Studium - w strefie aktywności gospodarczej tzw. „strefa G” i w strefie terenów górniczych i terenów rolnych z możliwością eksploatacji kopalin tzw. „strefa PE”.

W strefie „G” zaplanowano wielofunkcyjny rozwój aktywności gospodarczej nie wyłączając usług (przedsięwzięć) znacząco oddziaływujących na środowisko. Strefa „PE” stanowi obszar terenów górniczych. Są to obszary udokumentowanych złóż jak również obszary położone w sąsiedztwie istniejących terenów górniczych, w których planuje się wydobyć kopalin. Obszar opracowania obejmuje tereny istniejącego zakładu wyrobów kruszyw lekkich i materiałów budowlanych „KERAMZYT” oraz tereny sąsiednie od skrzyżowania dróg do granic miasta.

Wyznaczone strefy są dobrze skomunikowane z miastem Mszczonów oraz mają bezpośredni dostęp do głównych dróg w gminie. Takie położenie zapewnia im również pełne uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę techniczną. W znacznej mierze są to obszary związane z rozwojem funkcji produkcyjno - usługowych i górniczych na terenie gminy.

W obszarze opracowania planuje się wielofunkcyjny rozwój aktywności gospodarczej nie wyłączając usług (przedsięwzięć) znacząco oddziaływujących na środowisko ponadto usługi produkcyjne, przemysł, usługi magazynowe i składowe, transportowe oraz usługi związane z gospodarką odpadów. Na obszarze dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W związku z realizacją ustaleń projektu planu w obszarze opracowania należy liczyć się z faktem wpływu tych ustaleń przede wszystkim na: powierzchnię ziemi, glebę, krajobraz, rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną i czystość powietrza. Oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu będą występowały zarówno w fazie budowy (realizacji przedsięwzięć), jak i eksploatacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Skala wzrostu ilości emitowanych zanieczyszczeń do powietrza, hałasu, wytwarzanych odpadów będzie zależna od ilości użytkowników terenów.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowane zostały następujące znaczące oddziaływania:

1. Charakter zmian:

- obojętne,
- pozytywne,
- negatywne,
- bez znaczenia

2. Pod względem bezpośredniości:

- bezpośrednie,
- pośrednie (w sensie dalsze),
- wtórne (w rozumieniu pochodne, występujące jako skutek w późniejszym okresie),

3. Pod względem okresu trwania

- chwilowe (ograniczonym do maksimum 1 doby),
- krótkoterminowe (do 1 roku),
- długoterminowe (kilkudziesięcioletnim np. powyżej 50 lat),

4. Pod względem częstotliwości:

- stałe,
- zmienne,

5. Pod względem trwałości przekształceń:

- o skutkach odwracalnych,
- o skutkach nieodwracalnych,

6. Intensywność przekształceń;

- znaczne,

- nieznaczące,
 - obojętne,
 - skumulowane (nakładające się oddziaływanie pochodzące z różnych źródeł)
7. Zasięg przestrzenny oddziaływania:
- lokalnie, (miejscowe),
 - w terenach przyległych.

Brak definicji tych pojęć w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz w ustawie Prawo ochrony środowiska powodują, że ocena w dużej mierze jest subiektywna.

Dla przedsięwzięć, przewidzianych w projekcie planu bezpośrednie oddziaływanie na środowisko nie będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Przed określeniem konkretnych lokalizacji inwestycji możliwe jest tylko wskazanie kluczowych czynników, które będą lub potencjalnie mogą wpływać na zmiany stanu środowiska.

Planowane przedsięwzięcia będą miały negatywne oddziaływanie długotrwałe i skumulowane o skutkach nieodwracalnych, głównie ograniczone do miejsca występowania, najczęściej – bezpośrednio.

Należą do nich:

- uszczelnienie powierzchni gruntów poprzez zabudowę, która spowoduje zwiększenie spływu powierzchniowego, zmiany w obiegu wody i zmniejszenie zasilania gruntowego,
- przekształcenie warunków siedliskowych wywołanych naruszeniem stosunków wodnych i przekształceniem gleby, w terenach niezabudowanych,
- stworzenie barier technicznych dla migrujących zwierząt co może powodować zmniejszenie się populacji zwierząt występujących w obszarze opracowania i w terenach przyległych,
- uszczuplenie powierzchni i zmniejszenie liczebności składu gatunkowego (zubożenie) poszczególnych zbiorowisk roślinnych,
- zubożenie różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach,
- pogorszenie stanu higieny atmosfery i warunków akustycznych,
- wzrost zapotrzebowania na wodę,
- zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków.

Bezpośrednie uciążliwości mogą być ograniczane poprzez rozwiązania techniczno-organizacyjne. Natomiast uciążliwości pośrednie ograniczane są ustaleniami ujętymi w projekcie planu. W związku z tym ważna jest jego realizacja w zakresie systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych i wód opadowych, systemów i sposobów ogrzewania, segregowania odpadów stałych w miejscach ich powstawania, zachowania parametrów zabudowy, odpowiednich wskaźników terenów biologicznie czynnych, rozwoju i rewitalizacji zieleni.

Zagrożenie dla środowiska może wynikać przede wszystkim z braku kompleksowej realizacji ustaleń ujętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 1. Ogólna ocena potencjalnych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko i jakość życia i zdrowia ludzi

KOMPONENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE PROGNOZĄ	RODZAJ ODDZIAŁYWAŃ						
	Charakter zmian	Pod względem bezpośredniości	Okres trwania	Częstotliwości	Trwałość przekształceń	Intensywność przekształceń	Zasięg oddziaływania
Gleby i powierzchnia terenu	negatywne - degradacja gleb i likwidacja pokrywy glebowej - przekształcenie powierzchni ziemi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczna	lokalnie, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie
Zwierzęta	negatywne - stworzenie barier technicznych dla migrujących zwierząt, co może powodować zmniejszenie się populacji i liczebności zwierząt	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczne,	miejscowe i w terenach przyległych
Szata roślinna	negatywne - uszczuplenie powierzchni i zmniejszenie liczebności składu gatunkowego (zubożenie) poszcze-	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczne,	lokalnie, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie i w terenach przyległych

	gólnych zbiorowisk roślinnych,						
Różnorodność biologiczna	<u>negatywne</u> zubożenie bioróżnorodności na wszystkich trzech poziomach w tym zanikanie gatunków	wtórne	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczące,	miejscowe i w terenach przyległych
Krajobraz	<u>bez większego znaczenia</u> (zmiany w terenach predysponowanych do zmian- teren mocno zainwestowany i przekształcony)	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	znaczne	miejscowe
Wody	<u>negatywne</u> uszczelnienie powierzchni gruntów poprzez zabudowę, która spowoduje zwiększenie spływu powierzchniowego, zmiany w obiegu wody i zmniejszenie zasilania gruntowego (ograniczenie infiltracji wód do gruntu). Możliwość zanieczyszczeń w związku z realizacją składowiska odpadów i kopalni kruszywa	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczące	miejscowe i w terenach przyległych
Klimat lokalny (mikroklimat)	<u>bez znaczenia</u>	wtórne	długoterminowe	stałe	nieodwracalne	nieznaczące	miejscowe i w terenach przyległych
	<u>negatywne</u>	bezpośrednie	długoterminowe,	zmiennie	odwracalne	skumulowane	miejscowe

Powietrze atmosferyczne (emisja zanieczyszczeń do powietrza)	ewentualne uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń do powietrza funkcjonujących obiektów oraz podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych i w związku z dostawą sprzętu, materiałów budowlanych i odpadów						i w terenach przyległych
Klimat akustyczny (emisja hałasu)	<u>negatywne</u>	bezpośrednie	długoterminowe, o zmiennym dobowym natężeniu	zmienne	odwracalne	skumulowane	miejscowe i w terenach przyległych
Środowisko życia człowieka	<u>bez większego znaczenia</u> Zasięg oddziaływania powinien być ograniczony do terenu i nie powinien stanowić zbyt dużego dyskomfortu dla otoczenia, pod warunkiem realizacji ustaleń planu zgodnie z jego zapisami. Znacząca odległość terenów zabudowy mieszkaniowej od obszaru opracowania oraz pasy zielonej izolacyjnej na granicy działek	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	odwracalne	nieznaczące, skumulowane	miejscowe

VI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania projektowanego zagospodarowania należy upatrywać przede wszystkim w obowiązujących przepisach prawnych i ich przestrzeganiu oraz proekologicznej postawy inwestorów oraz władz gminy i mieszkańców.

W dziale V. niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Mając powyższe na względzie, projekt zawiera ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko i człowieka.

Znaczącym ustaleniem jest zapis w projekcie planu dotyczący zagospodarowania działek w sposób eliminujący niekorzystne oddziaływania na tereny sąsiednie. Uciążliwość dla środowiska wywołana funkcjonowaniem obiektów i urządzeń nie może wykraczać poza granice wyznaczonego terenu górniczego oznaczonego symbolem „1PG”.

Tabela 2. Ustalenia projektu planu mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi.

Rodzaj negatywnego oddziaływania	Ustalenia projektu planu eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko i ludzi
Zmiany w krajobrazie	Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań wprowadza ustalenia, <ul style="list-style-type: none"> • które mają służyć harmonijnemu wpisaniu budynków w krajobraz, m.in. obowiązek zachowania formy nowych budynków w nawiązaniu do architektury współczesnej, • obowiązek zachowania jednorodnej formy zabudowy w tym materiałów wykończeniowych i kolorystyki dla całej działki budowlanej, • prowadzenie eksploatacji złóż przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych, • wprowadzenie nieprzekraczalnych linii zabudowy od dróg dojazdowych, • wprowadzenie zieleni izolacyjnej i poprawiającej walory estetyczne terenów.
Zubożenie szaty roślinnej i zwierząt	W celu zachowania zieleni w obrębie działki ustalono: <ul style="list-style-type: none"> • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej • maksymalny wskaźnik zabudowy działki. Ustalone ww. parametry mają między innymi zadanie nie dopuszczenie do całkowitej zabudowy działki budowlanej, • obowiązek utworzenia pasów zieleni izolacyjnej na terenach oznaczonych symbolami: 2P/O – przy wschodniej granicy terenu i 1O/P – północno-zachodniej granicy terenu, • wprowadzanie na całym terenie P/U, P/O i O/P zieleni towarzyszącej obiektom usługowym, magazynowym i produkcyjnym oraz pasów zieleni wzdłuż granic działek, • zakaz zabudowy budynkami w terenie zieleni.
Ochrona środowiska wodno-gruntowego	W zakresie odprowadzanie ścieków bytowych i wód opadowych lub roztopowych w projekcie planu ustalono: <ul style="list-style-type: none"> • nakaz odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej, w przypadku braku kanalizacji dopuszczono bu-

	<p>dowę lokalnych systemów oczyszczania lub lokalizację szczelnych zbiorników na nieczystości płynne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ścieki przemysłowe przed zrzutem do odbiornika wymagają oczyszczenia wstępnego z zanieczyszczeń przemysłowych w urządzeniach oczyszczających, niezależnie od dalszego sposobu oczyszczania, • zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych w granicach działki budowlanej z zachowaniem wymagań przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego, • w przypadku braku możliwości zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w granicach działki budowlanej dopuszczono odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych do wód, z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego, • nakaz zredukowania poziomu zanieczyszczeń w wodach opadowych i roztopowych odprowadzanych do ziemi lub wód powierzchniowych, • zabezpieczenie terenu pozwalające na ochronę wód i gruntu przed niekontrolowanym przepływem substancji mogących wprowadzić zanieczyszczenia do gruntu, • nakaz stosowania rozwiązań technicznych eliminujących negatywne oddziaływanie na wody podziemne, • ustalono postępowanie z odpadami wytwarzanymi na terenie działki w sposób zgodny z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami, • sposób zagospodarowania działki musi uwzględniać zapewnienie terenu do czasowego magazynowania odpadów przed ich wywozem w sposób niezagrażający środowisku, • dopuszczono remediację gruntów i ziemi zanieczyszczonej - usunięcia lub zmniejszenia ilości zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wprowadzonych do niej w wyniku działalności człowieka, • rekultywacja terenu po wyeksploatowaniu surowców mineralnych z możliwością zabudowy i zagospodarowania terenu na cele produkcyjne i składowe.
<p>Emisja zanieczyszczeń do powietrza</p>	<p>Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne ustala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ogrzewanie obiektów paliwami o możliwie najniższym poziomie emisji substancji szkodliwych dla środowiska, • wykorzystanie jako czynników grzewczych: gazu, energii elektrycznej, energii słonecznej, oleju niskosiarkowego lub z odnawialnych źródeł ciepła, źródeł ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych lub podłączenie do sieci ciepłowniczej, zgodnie z przepisami odrębnymi, • dopuszczenie na terenach O/P, P/U, P/O lokalizacji przedsięwzięć, których użytkowanie nie spowoduje przekroczenia poziomów substancji w powietrzu na poziomie wyższym niż dopuszczalne zarówno podczas rozruchu, likwidacji jak i normalnej pracy instalacji, zgodnie z przepisami odrębnymi, • dopuszczenie zaopatrzenia w energię elektryczną

	<p>produkowaną z instalacji odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła, z zastosowaniem m.in. ekologicznych czynników grzewczych w szczególności: energii wód geotermalnych, gazu, oleju opałowego niskosiarkowego, energii elektrycznej, energii słonecznej lub odnawialnych źródeł ciepła, źródeł ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych lub podłączenie do sieci ciepłowniczej, zgodnie z przepisami odrębnymi. • minimalizację zanieczyszczeń w atmosferze poprzez obowiązek utworzenia pasów zieleni izolacyjnej i zieleni poprawiającej walory estetyczne terenów.
Emisja hałasu	<p>Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań hałasu emitowanego z obszaru ustala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uciążliwość akustyczna wynikająca z działalności obiektów usługowych, winna zamykać się w granicach terenu, dla którego inwestor posiada tytuł prawny, • zastosowanie właściwych rozwiązań technicznych zapewniających warunki akustyczne w budynkach i na działkach sąsiednich, • wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej przy granicy terenów o symbolach: 1O/P i 2 P/O.
Wytwarzanie odpadów komunalnych	<p>Projekt planu nakłada obowiązek postępowania z odpadami – na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu gospodarki odpadami.</p> <p>Sposób zagospodarowania działki musi uwzględniać zapewnienie terenu do czasowego magazynowania odpadów przed ich wywozem w sposób niezagrożający środowisku.</p>
Ochrony zdrowia ludzi	<p>Projekt planu dla ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań wprowadza następujące ustalenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działalności nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny, • zagospodarowanie terenów wyznaczonych w projekcie planu w sposób eliminujący niekorzystne oddziaływanie na tereny sąsiednie w tym: wprowadzenie zieleni izolacyjnej i poprawiającej walory estetyczne terenów produkcyjno-usługowych. • działania związane z gospodarowaniem odpadami winny odbywać się w obiektach zamkniętych z odzyskiem odpadów poza i instalacjami, • zakaz magazynowania odpadów na otwartej przestrzeni z wyłączeniem odpadów z grupy 17, zgodnie z katalogiem odpadów zawartym w przepisach odrębnych z zakresu odpadów, używanych do odzysku poza instalacjami, • w terenach o symbolach: 1P/U, 1O/P – 2O/P, 1P/O-2P/O realizacja zabudowy usługowej z wyłączeniem usług oświaty i ochrony zdrowia oraz opieki społecznej i innych usług o podobnym charakterze, • gospodarowanie odpadami w obiegu zamkniętym, • zakaz przetwarzania odpadów niebezpiecznych oraz termicznego przekształcania odpadów.

W obszarze projektu planu w terenie o symbolu 1PG znajdują się istniejące tereny wydobywania kopalin surowców ilastych „Budy Mszczonowskie I/1”. Granice w/w obszaru i terenu górniczego zostały wskazane na rysunku planu. W celu zminimalizowania uciążliwości emitowanych z ww. terenu w projekcie planu ustalono:

- zakaz zabudowy, z wyjątkiem realizacji budowli i urządzeń komunikacyjnych, urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni,
- sposób zagospodarowania terenów powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie powinien powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich.
- po wyeksploatowaniu surowców należy wykonać rekultywację terenu w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

Ochrona złóż surowców mineralnych polega na:

- prowadzeniu eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych,
- racjonalnym gospodarowaniu złożem,
- rekultywacji terenów poeksploatacyjnych po wypełnieniu wyrobiska do poziomu istniejącego terenu z możliwością zabudowy i zagospodarowania terenu na cele produkcyjne i składowe.

Wypełnienie terenów wyrobisk po eksploatacji kopaliny odpowiednimi rodzajami odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi do rzędnych przyległych terenów nieprzekształconych z zastrzeżeniem, że warstwę powierzchniową o grubości od 1 do 1,5 m należy formować w sposób zapewniający jej wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem ustalonym w projekcie planu.

Analizowany projekt planu podtrzymuje zapisy Studium umożliwiające zmniejszenie skali oddziaływania, jakie pojawiają się na skutek realizacji ustaleń projektu planu.

VII. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zagospodarowanie ustalone w projekcie planu jest zgodne z polityką przestrzenną gminy ujętą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów (Uchwała nr XXXVI/280/13 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013r. z późn. zm.).

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie warunków dotyczących przeznaczenia i zagospodarowania terenów oraz dla projektowanej zabudowy, zasad obsługi technicznej gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru.

Rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i na integralność tego obszaru oraz na inne obszary chronione znajdujące się na terenie gminy Mszczonów. Ze względu na brak tych oddziaływań nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu ustaleń.

VIII. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

Ustalenia projektu miejscowego planu nie odnoszą się do konkretnych działań inwestycyjnych oraz kosztów ich realizacji. Miejscowy plan nie jest dokumentem, który opisywałby precyzyjnie zamierzone działania inwestycyjne. Dlatego też pewną trudność stanowi odwołanie się do konkretnych inwestycji, a tym samym do wykazania konkretnych oddziaływań na środowisko zamierzonych przedsięwzięć. Podczas prognozowania wzięto pod uwagę dotychczasowe zagospodarowanie terenu, wyniki badań dla środowiska z lat poprzednich oraz wykorzystanie w przyszłości – w trakcie zagospodarowywania omawianego obszaru – znanych i używanych obecnie metod, technik, technologii.

Realizacja planowanej inwestycji w obrębie obszaru opracowania winna być zgodna z ustaleniami projektu planu miejscowego. W razie potrzeby przeprowadza się ocenę oddziaływania danej inwestycji na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Głównym zadaniem oceny oddziaływania

na środowisko jest zbadanie, jak dana inwestycja (czy to nowych obiektów czy rozbudowy istniejących) będzie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska i na formy ochrony przyrody oraz ustalenie sposobów zapobiegania, ograniczenie lub minimalizowania skutków realizacji planowanej inwestycji.

W ramach OOŚ określa się, analizuje oraz ocenia, zgodnie z art. 62 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami oraz dostępność do złóż kopalin,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz katastrof naturalnych i budowlanych, możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- wymagany zakres monitoringu.

IX. Oddziaływanie transgraniczne

Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów. Głównym celem OOŚ (ocena oddziaływania na środowisko) w kontekście transgranicznym jest analiza oddziaływań transgranicznych oraz przekazanie informacji na ich temat. Konwencja z Espoo definiuje oddziaływanie transgraniczne jako: „...dowolne oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony”.

Konwencja nakłada na sygnatariuszy obowiązek powiadomienia innych stron i skonsultowania się z nimi w przypadku wszelkich projektów realizowanych na ich terytorium, które mogą mieć istotne negatywne oddziaływanie na środowisko, o charakterze transgranicznym. Konwencja definiuje państwo, na którego terenie prowadzona będzie planowana działalność, jako „stronę pochodzenia”, a państwa, na które projekt oddziałuje, jako poszczególne „strony narażone”.

Projekt planu dotyczy niewielkiego fragmentu obszaru w Mszczonowie, miasta leżącego w centralnej części kraju. Dlatego też nie zachodzi potrzeba analizowania oddziaływania transgranicznego, które mogłoby dotyczyć przedsięwzięć z terenów położonych w strefie przygranicznej.

X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania realizacji projektowanego zagospodarowania na środowisko,
- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości wód, gleb, powietrza, zagrożeń akustycznych. Monitoring powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w sieci infrastruktury technicznej w tym kanalizacji sanitarnej i wodociągu, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy.

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez właściwe organy administracji. Badania monitoringowe mogą być również prowadzone w oparciu o pomiary,

oceny i analizy wykonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. Działania tych instytucji w zakresie monitoringu środowiska pozwolą na ocenę skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i umożliwią reakcje na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku.

Ze względu na aktualne i potencjalne uciążliwości w obrębie obszaru opracowania zasadnym wydaje się objęcie przedmiotowego obszaru monitoringiem z zakresu zanieczyszczeń wód, gleby i powietrza.

Ponieważ z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika obowiązek wykonywania przez organ wykonawczy jednostki samorządowej oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego proponuje się, aby analizę skutków realizacji postanowień planu wykonać w ramach oceny przedmiotowej analizy. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień danego planu.

Monitoring skutków realizacji ustaleń danego planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po jego uchwaleniu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny) można zachować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

XI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w projekcie planu. Przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu: ekosystemy, krajobraz i ludzi.

Ma ona na celu wykazać, czy przyjęte w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, niezbędne dla zapobiegania powstawania zagrożeń środowiska, spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń projektu planu mogą oddziaływać na środowisko, w tym na ludzi. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w planie rozwiązań planistycznych i sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes ludzi, środowiska naturalnego i kulturowego. Prognoza ma za zadanie określić wpływ i zakres potencjalnych zmian na warunki życia człowieka jakie mogą nastąpić w wyniku zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz przedstawić rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na ludzi i środowisko, spowodowany realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień).

Niniejsze opracowanie sporządzono na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment miasta Mszczonowa, na północ od skrzyżowania drogi krajowej nr 50 (obwodnicy Mszczonowa) z drogą krajową nr 8.

Powierzchnia obszaru opracowania wynosi 45 ha.

Celem projektu planu jest umożliwienie realizacji obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej oraz wyznaczenie terenów pod gospodarowanie odpadami innymi niż niebezpieczne i eksploatację surowców ilastych metodą odkrywkową.

W obszarze opracowania wyznaczono niżej wymienione tereny:

O/P - tereny gospodarki odpadami, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,

P/O - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zabudowy usługowej, tereny gospodarki odpadami,

P/U - teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów i zabudowy usługowej,

PG - teren górniczy, eksploatacja surowców naturalnych, wydobywanie powierzchniowe,

Z - teren zieleni,

KDD - teren komunikacji – teren dróg publicznych klasy dojazdowej.

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń projektu planu mająca na celu określenie przewidywanych zmian w środowisku naturalnym w wyniku realizacji tych ustaleń i projektowanego sposobu użytkowania terenów oraz ocenę skutków ewentualnych zmian.

O potrzebie sporządzenia takiego planu zdecydowała Rada Miejska w Mszczonowie w uchwale Nr X/53/15 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonowa obejmującego działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych.

Wg ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów, uchwalonego uchwałą Nr XXXVI/280/2013 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013 r. obszar opracowania znajduje się w strefie aktywności gospodarczej i strefie terenów górniczych i terenów rolnych z możliwością eksploatacji kopalni. Strefa gospodarcza obejmuje obszar wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej nie wyłączając usług (przedsięwzięć) znacząco oddziaływujących na środowisko, usługi produkcyjne, przemysł, usługi magazynowe i składowe, transportowe oraz usługi związane z gospodarką odpadami w tym utylizacją i składowaniem odpadów.

Ustalenia miejscowego planu nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów.

Pod względem zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, jak również różnorodności biologicznej obszar opracowania jest ubogi, ze względu na swoją jednorodność i znaczne przekształcenia antropogeniczne. Na terenie gminy obszary o największych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objęte zostały ochroną prawną, w trybie ustawy o ochronie przyrody. Zajmują one ok. 4 700 ha tj. ok. 30% ogólnej powierzchni gminy. Największą powierzchnię zajmuje Bolimowsko - Radziejowski Obszar Chronionego Krajobrazu z doliną środkowej Rawki. Obszar ten znajduje się w odległości ok. 2 km w kierunku na północ w linii prostej od obszaru opracowania.

Obszar opracowania znajduje się poza terenami chronionymi, w trybie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Obszar ten nie wchodzi w skład Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych (WSOCh) oraz w skład Sieci Ekologicznej Obszarów Natura 2 000.

W obrębie obszaru opracowania nie występują ani nie są wskazywane do objęcia ochroną Obszary Natura 2 000. Najbliżej obszaru opracowania, bo w odległości ok. 4 km (na terenie gminy Radziejowice) znajduje się Obszar Natura 2000 PLH 140003 Dąbrowa Radziejowska - obszar siedliskowy. Obszar Natura 2000 PLH 140053 Łąki Żukowskie – obszar siedliskowy. Znajduje się w odległości ok. 7 km na północny-zachód w linii prostej od obszaru opracowania. Obszar ten znajduje się na terenie gminy Puszcza Mariańska. W sąsiedztwie gminy, w odległości ok. 8 km na zachód od obszaru opracowania znajduje Bolimowski Park Krajobrazowy.

Na terenie gminy Mszczonów znajdują się 2 rezerваты przyrody: rezerwat faunistyczny pn. „Stawy Gnojna im. rodziny Bieleckich”. Rezerwat ten znajduje się w odległości ok 4,6 km w linii prostej od obszaru opracowania w kierunku na południowy - zachód i rezerwat leśny pn. „Grądy Osuchowskie”. Rezerwat ten znajduje się w odległości ok. 12,5 km, w linii prostej od obszaru opracowania w kierunku na południowy - wschód.

Obszar opracowania znajduje się poza terenami chronionymi w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Między obszarem opracowania, a terenami prawnie chronionymi nie ma powiązań przyrodniczych. Znaczne odległości oraz liczne bariery w postaci ciągów

komunikacyjnych, zabudowy oraz ogrodzeń powodują, iż realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na obszary prawnie chronione. Ustalenia projektu planu nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000.

Sporządzenie niniejszej prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowym terenie występują oraz mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie obserwacji i dostępnej literatury dokonano opisu poszczególnych komponentów środowiska. Opisano również tendencje zmian w środowisku w sytuacji braku realizacji ustaleń planu oraz zdefiniowano zagrożenia dla środowiska. Przedstawiono szczegółowe założenia projektowanego dokumentu. Opisano skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oraz na obszary objęte ochroną prawną w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody. W prognozie określono częstotliwość i sposób monitorowania skutków realizacji postanowień planu.

Wśród oddziaływań na środowisko w kontekście ustaleń projektu planu przeanalizowane zostały następujące oddziaływania: obojętne, pozytywne, negatywne, bez znaczenia, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe, zmienne, skumulowane, o skutkach odwracalnych i nieodwracalnych, miejscowe i w terenach przyległych. Brak definicji powyższych pojęć w stosownych ustawach powodują, że ocena taka jest w dużej mierze subiektywna i intuicyjna.

W związku z realizacją ustaleń projektu planu może nastąpić intensyfikacja zagospodarowania, a tym samym potencjalna możliwość wystąpienia zagrożenia dla środowiska i warunków życia i zdrowia ludzi.

Oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń projektu planu w zakresie realizacji zaplecza magazynowego i składów, inwestycji produkcyjno-usługowych, eksploatacji surowców ilastych i gospodarowania odpadami będą występowały zarówno w fazie budowy, jak i eksploatacji, a ich natężenie będzie różnicowane w czasie. Przewidywane przekształcenia i modyfikacje poszczególnych komponentów środowiska będą odczuwalne. Najbardziej obciążające dla środowiska są negatywne oddziaływania stałe, długotrwałe i skumulowane o skutkach nieodwracalnych, których w projekcie planu można się spodziewać. Nie można wykluczyć, że dopuszczone planem przedsięwzięcia, które ze względu na charakter oraz lokalizację, mogą wymagać sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, dla których zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązek przeprowadzenia oceny stwierdza się w drodze postanowienia przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (zgody na realizację danego przedsięwzięcia). W odniesieniu do tego typu przedsięwzięć, dokładna analiza przewidywanych oddziaływań i ich skutków środowiskowych przeprowadzona będzie na etapie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W przypadku uciążliwości dla ludzi zostanie ona wykazana w trakcie procedury wydawania decyzji środowiskowej i wtedy może zostać skutecznie wyeliminowana lub w znacznym stopniu ograniczona. Na etapie strategicznej oceny na środowisko dla potrzeb planu miejscowego należy stwierdzić, że nie ma przeciwwskazań do realizacji planowanych przeznaczeń. Projekt planu stwarza warunki do ograniczenia lub eliminacji części z negatywnych skutków planowanych zmian. Ich realizacja i ostateczny wpływ na środowisko naturalne powinny być regulowane na etapie konkretnych decyzji administracyjnych wydawanych w oparciu o ten dokument z zastosowaniem regulacji wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska.

Znaczącym elementem jest fakt, iż obszar opracowania znajduje się w wyznaczonym w Studium obszarze wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej nie wyłączając usług (przedsięwzięć) znacząco oddziałujących na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz lokalizację zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Jest to obszar aktywności gospodarczej, w którym planuje się usługi produkcyjne, przemysł, usługi magazynowe i skła-

dowe, transportowe oraz usługi związane z gospodarką odpadami w tym utylizacją i składowaniem odpadów.

Eksploatacja surowców ilastych kontynuowana będzie w wyznaczonym w Studium obszarze terenów górniczych, terenów rolnych z możliwością eksploatacji kopalni. Obszar ten sąsiaduje z ww. obszarem wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej.

Droga krajowa nr 50 przebiegająca w sąsiedztwie obszaru opracowania stanowi „naturalną” granicę, do której funkcje gospodarczo-przemysłowe gminy mogą się rozwijać, nie wpływając negatywnie na znajdujący się po drugiej stronie tej bariery obszar.

Projekt planu zawiera ustalenia, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko i ludzi. Zostały one przedstawione we wcześniejszych punktach niniejszego opracowania w rozdziale VI. Propozycje rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko oraz propozycja rozwiązań alternatywnych.

Ustalenia te pozwalają na zapewnienie kompleksowej ochrony zdrowia mieszkańców. Są to ustalenia, dotyczące ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, ochrony zieleni, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym, czy też ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz wartości krajobrazowych analizowanego obszaru.

Ustalenia z zakresu ochrony środowiska należy ocenić jako właściwe. Zabezpieczają one standardy środowiskowe określone odrębnymi przepisami i normami środowiskowymi.

Rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są warunkami ograniczającymi dowolność realizacji zagospodarowania w przestrzeni. Z racji swej funkcji plan jest wyłącznie przepisem prawa uzupełniającym przepisy zawarte w ustawach i rozporządzeniach wykonawczych.

Realizacja proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W projekcie planu nie określono obiektów i terenów, które wymagają ustanowienia szczególnych zasad zabudowy i zagospodarowania dla ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, z uwagi na brak takich obiektów w obszarze opracowania.

Ustalenia miejscowego planu zgodne są z zapisami dokumentów strategicznych dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego terenu gminy Mszczonów oraz dokumentami dotyczącymi ochrony środowiska takimi jak: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Strategia Rozwoju Gminy Mszczonów do roku 2020, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszczonów oraz Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku i Programem Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2022 r.

Lokalizacja obszaru opracowania w wyznaczonym w Studium obszarze wielofunkcyjnego rozwoju aktywności gospodarczej i w obszarze terenów górniczych oraz znaczne przekształcenie antropogeniczne środowiska obszaru opracowania i stan poszczególnych komponentów środowiska takich jak: budowa geologiczna, rzeźba terenu, niska jakość i degradacja gleb, brak obszarów przyrodniczych objętych ochroną prawną w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody, eksploatacja powierzchniowa surowców mineralnych w sąsiedztwie, stanowią o najistotniejszych predyspozycjach środowiska obszaru, mających wpływ na tworzenie jego przestrzennych funkcji. Kontynuacja funkcji, które realizowane są w sąsiedztwie obszaru opracowania pozwoli na wykorzystanie terenów znacznie zdegradowanych.

LITERATURA

- Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. - Problemy metodyczne i proceduralne sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego województw na tle dotychczasowych doświadczeń polskich,
- Kondracki J. - Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Czerwieńec M., Lewińska J. - Zieleń w mieście, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków 2000,
- Atlas Rzeczypospolitej. Główny Geodeta Kraju 1993-1997 r.
- Falińska K. – Ekologia roślin. PWN, Warszawa 1997 r.
- Kozłowski S. – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej. KUL Lublin 1997.
- Szafer W., Zarzycki K. – Szata roślinna Polski .PWN, W-wa,1972,
- Rychling A., Solon J. – Ekologia krajobrazu. PWN 1998.
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA – praca zbiorowa pod redakcją A. Liro – Fundacja IUCN Poland Warszawa, 1999,

Dokumenty i inne dostępne opracowania:

- Uchwały Nr X/53/15 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 30 czerwca 2015r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonowa obejmującego działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonów obejmujący działki o nr ew. 82/5, 82/6, 83, 84, 85, 86, 87/2, 87/3, 87/4 (w wyniku podziału powstały: 87/6 i 87/7), 87/5 (w wyniku podziału powstały: 87/8 i 87/9), 88/1, 88/2, 89/1 (w wyniku podziału powstały: 89/3 i 89/4), 89/2 (w wyniku podziału powstały: 89/5 i 89/6), 90/1 (w wyniku podziału powstały: 90/7, 90/8 i 90/9), 90/2 (w wyniku podziału powstały: 90/3, 90/5, 90/6, 90/10 i 90/11) w ich granicach ewidencyjnych,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mszczonów (Uchwała nr XXXVI/280/13 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 25 czerwca 2013r. z późn. zm.)
- „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mszczonów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020”,
- Programu ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2022,
- Strategia Rozwoju Mszczonowa do 2020 r. – aktualizacja, stan na wrzesień 2007 r.”
- Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku,
- Raport o stanie środowiska w województwie mazowieckim w 2018 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Mszczonów.
- Inne źródła:
 - wizje w terenie,
 - www.natura2000.mos.gov.pl
 - Geoserwis GDOS: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>,
 - Geoportal Mszczonów.